

HET EPISCHE VERHAAL VAN ELIA,
EEN PROFEET DIE GOD LEERDE VERTROUWEN

DE PROFEET DIE GOD NIET MEER BEGREEP

Van vuur op de Karmel
naar een fluistering
in de stilte

GERARD FELLER

FELLER BOOKS

De Profeet die God niet meer begrijpt

Van vuur op de Karmel naar een fluistering in de stilte

Gerard Feller

Motto

*“Niet het vuur veranderde Elia’s hart,
maar de fluistering in de stilte.”*

“De HEERE ging voorbij. Na de wind kwam een aardbeving, maar de HEERE was niet in de aardbeving. Na de aardbeving kwam vuur, maar de HEERE was niet in het vuur. En na het vuur kwam het suizen van een zachte stilte.”

– 1 Koningen 19:11–12

Opdracht

Opgedragen aan allen

die ooit door een donkere nacht van geloof zijn gegaan,
die God niet meer konden begrijpen,
maar ontdekten
dat Zijn liefde hen nooit had losgelaten.

Van vuur op de Karmel naar een fluistering in de stilte

Gerard Feller

© 2026 Gerard Feller

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur, behoudens de uitzonderingen die de wet toestaat.

Bijbelcitaten zijn ontleend aan de Herziene Statenvertaling (HSV), tenzij anders vermeld.

Illustraties

AI-geassisteerde illustraties, bewerkt en samengesteld voor deze uitgave.

Voorwoord

Er zijn momenten waarop God dichtbij lijkt.

Gebeden worden verhoord.

Wonderen gebeuren.

Alles lijkt helder.

Maar er zijn ook momenten waarop dezelfde God zwijgt.

Juist dan ontstaan de diepste vragen.

Elia kende beide werelden.

Hij zag vuur uit de hemel vallen.

Maar hij zat ook uitgeput onder een bremstruik en verlangde naar de dood.

Daarom is zijn verhaal verrassend actueel.

Dit boek is niet alleen een verhaal over een profeet uit een ver verleden.

Het is een verhaal over iedere gelovige die ooit dacht dat God hem vergeten was.

Moge Elia's reis ook voor jou een ontdekking worden van Gods trouw, juist wanneer Zijn weg onbegrijpelijk lijkt.

“Hoe lees je dit boek?”

Daarin leg je uit dat de vier delen niet alleen de levensweg van Elia beschrijven, maar ook de weg die veel gelovigen zelf herkennen:

- **Deel I – Roeping:** God roept en vormt.
- **Deel II – Crisis:** succes wordt gevolgd door uitputting. (burnout)
- **Deel III – Herstel:** God ontmoet Zijn kind in de stilte.
- **Deel IV – Overdracht:** de roeping gaat verder in een volgende generatie.

Gerard Feller

HET EPISCHE VERHAAL VAN ELIA,
EEN PROFEET DIE GOD LEERDE VERTROUWEN

DE PROFEET DIE GOD NIET MEER BEGREEP

Van vuur op de Karmel
naar een fluistering
in de stilte

GERARD FELLER

FELLER BOOKS

De Profeet die God niet meer begrijpt

Motto

Opdracht

Voorwoord

Proloog De man die het vuur had gezien

Hoofdstuk 1 Drie jaren zonder regen

Hoofdstuk 2 De weduwe van Sarefat

Hoofdstuk 3 De berg van de beslissing

Hoofdstuk 4 De overwinning die geen overwinning werd

Hoofdstuk 5 De onzichtbare breuk

Hoofdstuk 6 Izebel lachte

Hoofdstuk 7 De langste reis

Hoofdstuk 8 De stemmen in zijn hoofd

Hoofdstuk 9 De last van de profeet

Hoofdstuk 10 Toen de hemel zweeg

Hoofdstuk 11 De God Die Anders Is

Hoofdstuk 12 Brood uit de hemel

Hoofdstuk 13 God was nog niet klaar met Elia

Hoofdstuk 14 De tweede bekering van Elia

Hoofdstuk 15 De stem die zachter was dan de storm

Hoofdstuk 16 Zevenduizend onbekende gelovigen

Hoofdstuk 17 De mantel

Hoofdstuk 18 De wagen van vuur

Hoofdstuk 19 De laatste wandeling

Hoofdstuk 20 De laatste ochtend

Hoofdstuk 21 Thuiskomen

Hoofdstuk 22 De erfenis van de stilte

Nawoord Wanneer God anders blijkt te zijn dan wij dachten

Proloog De man die het vuur had gezien

Er zijn mensen die een leven lang verlangen naar één wonder.

Eén gebedsverhoring.

Eén moment waarop de hemel zich opent en God onmiskenbaar laat zien dat Hij bestaat.

Elia had dat wonder gezien.

Niet één keer.

Vele malen.

Hij had raven brood zien brengen in een uitgedroogde vallei. Hij had gezien hoe een kruik meel maandenlang niet leegraakte. Hij had een gestorven jongen zien ademen. Hij had regen zien terugkeren na jaren van droogte.

En boven alles had hij het vuur uit de hemel zien vallen.

Toch zou juist deze man, die dichter bij Gods macht had gestaan dan bijna ieder ander, enkele dagen later wensen dat hij nooit meer wakker werd.

Dat is misschien wel het vreemdste aan geloof.

Je kunt de grootste wonderen meemaken...

...en toch God kwijtraken.

Niet omdat Hij verdwenen is.

Maar omdat Hij anders handelt dan jij had verwacht.

De oude profeet stond op een hoge rots.

De avondzon kleurde de bergen rood. In de verte golfde de Jordaan als een zilveren lint door het landschap. Achter hem klonk het zachte geritsel van olijfbomen.

Hij sloot zijn ogen.

De wind bracht herinneringen mee.

Niet de herinneringen aan de overwinning.

Nee.

Hij dacht terug aan de dag waarop hij God niet meer begreep.

Dat was het dieptepunt van zijn leven geweest.

En tegelijk...

het begin van zijn genezing.

Hoofdstuk 1 Drie jaren zonder regen

Niemand wist precies wanneer de droogte begonnen was.

Sommigen beweerden dat de hemel langzaam was dichtgeschoven.

Anderen herinnerden zich nog de laatste regenbui, alsof het gisteren was geweest.

Feit was dat Israël langzaam veranderde.

Groene heuvels werden geel.

Gele heuvels werden bruin.

Bruine heuvels werden stof.

De beekjes verdwenen het eerst.

Daarna de kleine rivieren.

De bronnen hielden één voor één op met stromen.

Het vee begon te sterven.

Kinderen huilden van dorst.

Moeders liepen uren om nog ergens een kruik water te vinden.

En overal klonk dezelfde vraag.

“Waar is Baäl?”

Want volgens de priesters was hij immers de god van regen.

De god van vruchtbaarheid.

De god die wolken kon bevelen.

Maar de hemel bleef gesloten.

Aan de rand van een uitgedroogde beek zat een man zwijgend naar het laatste beetje stromend water te kijken.

Zijn mantel was stoffig.

Zijn sandalen versleten.

Zijn gezicht door zon en wind gegroefd.

Hij heette Elia.

Niemand kende zijn naam toen hij plotseling het paleis van koning Achab was binnengelopen.

Niemand wist waar hij vandaan kwam.

Plotseling had hij voor de koning gestaan.

“Zo waar de HEERE leeft,” had hij gezegd, “er zal geen dauw of regen vallen dan op mijn woord.”

Daarna was hij verdwenen.

Sindsdien leefde hij verborgen.

Niet omdat hij laf was.

Maar omdat God hem had weggestuurd.

Ook dat vond Elia moeilijk.

Hij had liever gestreden.

Hij had liever gepreekt.

Hij had liever iets gedaan.

Maar Gods opdracht luidde eenvoudig:

“Wacht.”

Wachten.

Voor een man met een hart van vuur voelde dat als een straf.

Iedere morgen gebeurde hetzelfde.

Nog voordat de zon hoog stond verschenen zwarte stippen aan de hemel.

Raven.

Met brood.

Met vlees.

Iedere keer opnieuw.

Elia keek er nog steeds verwonderd naar.

Hij glimlachte.

“U hebt gevoel voor humor, HEERE.”

Een raaf gold immers als een onreine vogel.

Toch gebruikte God juist een onrein dier om Zijn profeet in leven te houden.

Hoe langer Elia daar zat, hoe meer hij begon te begrijpen dat Gods oplossingen zelden leken op menselijke oplossingen.

Toch bleef één vraag aan hem knagen.

Waarom moest het volk zóveel lijden?

Iedere dag stierven er kinderen.

Iedere dag verloren boeren hun laatste dieren.

Iedere dag groeide de wanhoop.

En iedere avond bad Elia dezelfde woorden.

“HEERE...

hoe lang nog?”

Hij kreeg geen antwoord.

Alleen stilte.

Misschien is Gods stilte wel één van de moeilijkste lessen voor mensen die Hem liefhebben.

Niet omdat Hij afwezig is.

Maar omdat Hij bezig is met iets wat wij nog niet kunnen overzien.

Op een morgen zag Elia dat de beek niet langer stroomde.

Er lag alleen nog natte modder tussen de stenen.

Zelfs de raven kwamen niet meer.

Hij wist genoeg.

God zou hem verder leiden.

Maar waarheen?

Hij had geen idee.

Juist daarin lag het geheim van zijn leven.

Hij leefde niet van voorspellingen.

Hij leefde van iedere volgende stap die God hem gaf.

En terwijl hij langzaam opstond, zijn mantel om zich heen sloeg en nog één keer naar de uitgedroogde beek keek, kon hij onmogelijk vermoeden dat de zwaarste reis van zijn leven nog moest beginnen.

Niet de reis naar de berg Karmel.

Maar de reis naar zijn eigen hart

Hoofdstuk 2 De weduwe van Sarefat

De reis naar Sarefat duurde dagen.

Steeds verder trok Elia naar het noorden, weg uit Israël, over stoffige wegen die ooit door handelaren werden gebruikt. De hitte hing als een onzichtbare deken over het land. Zelfs de vogels leken hun liederen vergeten te zijn.

Hij begreep Gods opdracht niet.

“Ga naar Sarefat...”

Dat was alles.

Sarefat lag niet eens in Israël.

Het lag in Sidon.

Het land van Izebel.

Het hart van de Baälverering.

Waarom zou God Zijn profeet juist dáárheen sturen?

Misschien vroeg Elia zich af of God Zich vergist had.

Maar inmiddels had hij geleerd dat Gods vreemdste opdrachten vaak Zijn mooiste plannen verborgen hielden.

Toen hij de stad naderde, zag hij een vrouw gebukt lopen.

Ze raapte zorgvuldig een paar droge takjes op.

Niet meer dan een armvol.

Alsof zelfs brandhout kostbaar geworden was.

Elia bleef staan.

Dit kon toch onmogelijk de vrouw zijn die God bedoeld had?

Ze droeg versleten kleding.

Haar gezicht stond ingevallen.

Haar handen verrieden jaren van zwaar werk.

Dit was geen rijke koopmansvrouw.

Geen invloedrijke gastvrouw.

Geen vrouw die een profeet maandenlang zou kunnen onderhouden.

“Vrouw...”

Ze keek op.

“Zou u mij wat water willen brengen?”

Ze knikte zwijgend.

Water was kostbaar geworden.

Toch liep ze onmiddellijk weg.

Toen riep Elia haar nog na.

“En... wilt u ook een stuk brood meenemen?”

De vrouw bleef abrupt staan.

Heel langzaam draaide ze zich om.

In haar ogen lag geen boosheid.

Alleen diepe vermoeidheid.

“Zo waar uw God leeft,” zei ze zacht, “ik heb helemaal geen brood meer.”

Ze opende haar hand.

“Nog een handvol meel.”

Ze hield een klein kruikje omhoog.

“Nog een beetje olie.”

Ze keek even naar de lucht.

“Ik verzamel deze takjes...”

“...dan maak ik voor mijn zoon en mij nog één laatste maaltijd.”

Ze slikte.

“Daarna wachten we op de dood.”

De woorden vielen als stenen.

Elia zei niets.

Hij keek naar de jongen die achter de deuropening nieuwsgierig naar de vreemdeling stond te kijken.

Veel te mager.

Veel te stil.

Veel te jong om al zo vertrouwd te zijn met honger.

Misschien ging er een gedachte door Elia heen die hij liever niet wilde toelaten.

Waarom stuurt U mij naar iemand die zelf niets meer heeft?

Toch hoorde hij diep vanbinnen opnieuw die stille overtuiging.

Vertrouw Mij.

“Maak eerst voor mij een kleine koek.”

De woorden klonken bijna onmogelijk.

Misschien zelfs hard.

De vrouw keek hem ongelovig aan.

Wat voor man vroeg nu het laatste eten van een weduwe?

Even leek de tijd stil te staan.

Toen gebeurde iets wonderlijks.

Ze geloofde hem.

Niet omdat zijn woorden zo overtuigend waren.

Maar misschien omdat wanhoop soms de deur opent voor hoop.

Ze bakte het brood.

Gaf het aan Elia.

En daarna keek ze voorzichtig in de kruik.

Het meel was er nog.

Ze keek naar de olie.

Ook die was niet minder geworden.

Ze keek opnieuw.

En nog eens.

De volgende dag opnieuw.

En de dag daarna.

Iedere morgen precies genoeg.

Nooit teveel.

Nooit te weinig.

God gaf geen voorraadschuur vol meel.

Hij gaf dagelijks voldoende.

Niet voor een jaar.

Niet voor een maand.

Maar voor vandaag.

En morgen opnieuw.

Zo leerde niet alleen de weduwe vertrouwen.

Ook Elia.

De weken werden maanden.

Langzaam ontstond er een bijzondere vriendschap.

's Avonds vertelde Elia verhalen over Abraham.

Over Mozes.

Over de Schelfzee.

De jongen hing aan zijn lippen.

“Denkt u dat ik die God ooit zal zien?”

vroeg hij eens.

Elia glimlachte.

“Misschien zie je Hem eerder dan je denkt.”

Hij kon niet vermoeden hoe letterlijk die woorden zouden worden.

Op een morgen klonk er een schreeuw.

De jongen lag bewegingloos op zijn bed.

Zijn adem was verdwenen.

Zijn moeder greep hem wanhopig vast.

“Waarom?”

Ze keek Elia verwijtend aan.

“Waarom bent ú gekomen?”

“Was mijn verdriet soms nog niet groot genoeg?”

Elia had geen antwoord.

Voor het eerst sinds lange tijd wist hij niet wat hij moest zeggen.

Hij droeg de jongen naar de kleine bovenkamer waar hij zelf verbleef.

Hij legde hem op zijn bed.

Toen sloot hij de deur.

De stilte drukte zwaar.

Hij knielde neer.

“Heere...”

Zijn stem brak.

“Waarom?”

Hij had vuur uit de hemel kunnen geloven.

Hij had raven kunnen geloven.

Hij had meel en olie kunnen geloven.

Maar dit...

Waarom zou God eerst redden...

...om daarna weer af te nemen?

Het was een vraag die later opnieuw terug zou keren.

Een vraag die hem uiteindelijk naar de woestijn zou brengen.

Hij strekte zich uit over het levenloze lichaam.

Niet één keer.

Drie keer.

“Heere...

laat het leven terugkeren.”

Lange seconden gebeurde niets.

Toen...

een diepe ademhaling.

Een zachte beweging.

De ogen van de jongen gingen open.

Leven.

Werkelijk leven.

Met tranen in zijn ogen nam Elia hem in zijn armen.

Beneden stond de moeder nog altijd te huilen.

Langzaam liep hij de trap af.

Hij glimlachte.

“Kijk...”

“Uw zoon leeft.”

De vrouw kon niets zeggen.

Ze viel huilend op haar knieën.

“Nu weet ik...”

“...dat het woord van de HEERE waarheid is.”

Die avond zat Elia buiten onder een heldere sterrenhemel.

Hij dacht aan alles wat God had gedaan.

Aan de raven.

Aan het meel.

Aan de olie.

Aan de jongen.

Steeds opnieuw had God leven gebracht waar de dood dichtbij was.

Hij voelde een diepe vrede.

Maar ergens, heel diep in zijn hart, groeide ook een verwachting.

Misschien was de tijd van herstel voor Israël eindelijk aangebroken.

Misschien zou de grote omkeer spoedig komen.

Misschien zou het volk eindelijk terugkeren naar de levende God.

Hij wist nog niet...

...dat de grootste overwinning uit zijn leven hem uiteindelijk zou brengen naar de donkerste nacht van zijn ziel.

Hoofdstuk 3 De berg van de beslissing

Drie jaren.

Drie lange jaren had de hemel haar deuren gesloten gehouden.

Iedere ochtend keek Israël naar een wolkenloze lucht.

Iedere avond ging het slapen met dezelfde vraag:

“Wanneer komt de regen?”

Maar er kwam geen regen.

Niet omdat God Zijn volk vergeten was.

Maar omdat het volk God vergeten had.

In het paleis van Samaria liep koning Achab rusteloos heen en weer.

Zijn prachtige tuinen lagen dor.

De paarden van zijn leger werden met de dag zwakker.

Zelfs de koninklijke bronnen begonnen leeg te raken.

Hij keek naar Obadja, zijn hofmeester.

“Verdeel het land.”

“We moeten nog ergens gras vinden.”

“Desnoods redden we tenminste een deel van de paarden.”

Obadja knikte.

Hij was een opmerkelijke man.

Hij werkte voor de meest goddeloze koning die Israël ooit gekend had.

En toch diende hij in stilte de God van Abraham.

Niemand wist dat hij tijdens Izebels bloedige vervolging honderd profeten had verborgen in twee grotten en hen dagelijks van brood en water had voorzien.

God heeft vaak Zijn mensen op plaatsen waar niemand ze verwacht.

Terwijl Obadja alleen over een stoffige weg reed, zag hij plotseling een man op zich afkomen.

Een verweerde mantel.

Een leren gordel.

Een gezicht dat tegelijk streng en vriendelijk leek.

Zijn hart sloeg over.

“Elia...”

Hij sprong van zijn ezel af.

Boog diep.

“Bent u werkelijk mijn heer Elia?”

De profeet glimlachte.

“Ik ben het.”

“Ga naar uw koning.”

“Zeg hem dat Elia op hem wacht.”

Obadja werd lijkleek.

“Mijn heer...”

“Dat kan ik niet doen.”

Hij keek zenuwachtig om zich heen.

“Achab heeft u overal gezocht.”

“In ieder land.”

“In ieder koninkrijk.”

“Als ik hem nu ga halen...”

“...en de Geest van God brengt u ergens anders heen...”

“...dan laat de koning mij doden.”

Elia legde rustig zijn hand op zijn schouder.

“Zo waar de HEERE leeft...”

“Vandaag zal ik mij aan hem vertonen.”

Het was genoeg.

Obadja geloofde hem.

Nog diezelfde middag verscheen Achab.

Hij sprong van zijn strijdswagen.

Zijn ogen stonden vol verwijt.

“Ben jij daar...”

“...jij die Israël in het ongeluk hebt gestort?”

Misschien had Elia deze woorden al verwacht.

Want mensen geven vaak liever de boodschapper de schuld dan de boodschap.

Rustig keek hij de koning aan.

“Ik heb Israël niet in het ongeluk gestort.”

“U hebt dat gedaan.”

“U...”

“...en het huis van uw vader.”

“Omdat u de HEERE verlaten hebt.”

Er viel een ijzige stilte.

Niemand sprak zo tegen de koning.

Niemand.

Behalve een man die wist dat hij voor een veel hogere Koning stond.

Toen vervolgde Elia:

“Laat heel Israël bijeenkomen.”

“Op de berg Karmel.”

“En neem uw vierhonderdvijftig priesters van Baäl mee.”

“En de vierhonderd priesters van Asjera.”

“Vandaag zal duidelijk worden...”

“...wie werkelijk God is.”

Enkele dagen later stroomden duizenden mensen naar de Karmel.

Boeren.

Herderinnen.

Soldaten.

Kinderen.

Oude mannen.

Vrouwen met kleine kinderen op hun arm.

Iedereen wilde erbij zijn.

Het leek alsof heel Israël ademloos naar die berg trok.

Boven op de top stonden de priesters van Baäl.

Prachtig gekleed.

Zelfverzekerd.

Luidruchtig.

Daartegenover stond slechts één man.

Geen leger.

Geen gevolg.

Geen indrukwekkende kleding.

Alleen een verweerde profeet.

Elia liep langzaam naar voren.

Hij keek over de menigte.

Hij zag twijfel.

Angst.

Onverschilligheid.

Mensen die twee heren wilden dienen.

Hun lippen noemden de Naam van de HEERE.

Hun hart vertrouwde op Baäl.

Zijn stem galmde over de berg.

“Hoe lang blijven jullie nog op twee gedachten hinken?”

“Als de HEERE God is...”

“...volg Hem.”

“Maar als Baäl god is...”

“...volg hem.”

Niemand antwoordde.

Geen stem.

Geen beweging.

Alleen de wind.

Soms is zwijgen de luidste bekentenis.

Elia stelde een eenvoudige proef voor.

Twee altaren.

Twee offers.

Geen vuur.

De God die Zelf vuur zou geven...

...Die was de ware God.

De priesters van Baäl juichten.

Dit was hun terrein.

Baäl was immers de god van de bliksem.

De god van vuur.

De god van regen.

Vandaag zou hij eindelijk laten zien wie hij was.

Tenminste...

...dat dachten zij.

Vanaf de vroege morgen begonnen zij te roepen.

“Baal!”

“Hoor ons!”

Uren gingen voorbij.

Steeds luider werden hun stemmen.

Ze dansten.

Sprongen.

Schreeuwden.

Niets.

Geen vuur.

Geen stem.

Geen antwoord.

Rond het middaguur begon Elia zelfs te glimlachen.

Zijn humor verraste de menigte.

“Roep wat harder!”

Misschien slaapt jullie god.

Misschien is hij op reis.

Misschien is hij zo druk dat hij jullie niet hoort.”

De priesters werden razend.

Ze sneden zichzelf met messen.

Bloed liep langs hun armen.

Hun geschreeuw werd hysterisch.

Maar de hemel bleef gesloten.

Niet omdat God sterker schreeuwde.

Maar omdat afgoden niet kunnen antwoorden.

Ze zijn door mensen gemaakt.

En wat mensen maken...

...kan mensen nooit redden.

Tegen de avond liep Elia langzaam naar het oude, afgebroken altaar van de HEERE.

Steen voor steen begon hij het te herstellen.

Twaalf stenen.

Voor de twaalf stammen van Israël.

Het leek alsof hij niet alleen een altaar bouwde.

Maar de herinnering aan Gods verbond.

Daarna legde hij het offer erop.

En toen deed hij iets volkomen onverwachts.

“Breng water.”

De mensen keken elkaar verbaasd aan.

Water?

In een tijd van droogte?

Dat was kostbaarder dan goud.

Toch gebeurde het.

Water stroomde over het offer.

Nog eens.

En nog eens.

Tot zelfs de greppel rondom het altaar vol stond.

Geen mens zou straks kunnen zeggen dat hier een truc was gebruikt.

Alles was doorweekt.

Menselijk gesproken was vuur nu onmogelijk geworden.

Precies daarom deed Elia het.

Want geloof wordt pas zichtbaar wanneer alle menselijke verklaringen verdwijnen.

Hij sloot zijn ogen.

Geen lang gebed.

Geen geschreeuw.

Geen indrukwekkende woorden.

Slechts een eenvoudig gebed.

“HEERE...”

“Laat vandaag zien...”

“...dat U God bent.”

“...en dat U de harten van dit volk terugbrengt.”

Op hetzelfde ogenblik spleet een lichtflits de hemel.

Een verblindende vuurzuil schoot naar beneden.

Het offer verdween.

Het hout.

De stenen.

Het stof.

Zelfs het water verdampte in een oogwenk.

Een allesverterend vuur.

De hitte was zo intens dat mensen achteruitdeinsden.

Over de hele berg klonk één machtige kreet.

“De HEERE...”

“...Hij is God!”

“De HEERE...”

“...Hij is God!”

Elia keek zwijgend omhoog.

Zijn ogen vulden zich met tranen.

Na jaren van wachten...

had God gesproken.

Hij wist het zeker.

Vanaf vandaag...

...zou Israël nooit meer hetzelfde zijn.

Maar hij vergiste zich.

Hij kon onmogelijk vermoeden dat de grootste overwinning van zijn leven slechts enkele uren verwijderd was van de diepste crisis die hij ooit zou doormaken.

Soms is de gevaarlijkste plaats in ons leven niet de nederlaag.

Maar de top van de berg.

Hoofdstuk 4 De overwinning die geen overwinning werd

De stilte na het vuur duurde slechts enkele ogenblikken.

Toen brak de berg los.

Mensen vielen op hun knieën.

Oude mannen huilden.

Vrouwen hieven hun handen op.

Kinderen riepen de Naam van de HEERE.

Zelfs soldaten, die nooit een traan hadden laten zien, stonden sprakeloos naar het verwoeste altaar te kijken.

Elia sloot zijn ogen.

Misschien bad hij wel het kortste dankgebed uit zijn leven.

“Heere... U hebt het gedaan.”

Niet hij.

Niet zijn moed.

Niet zijn woorden.

God alleen.

Na jaren van wachten had de hemel eindelijk gesproken.

Het was alsof de geschiedenis van Israël opnieuw begon.

Toch wist Elia dat er nog iets moest gebeuren.

Het kwaad zou zich niet vrijwillig gewonnen geven.

De priesters van Baäl, die jarenlang het volk hadden misleid, werden gevangen genomen. Hun macht was gebroken.

De zon begon langzaam achter de Middellandse Zee te zakken.

De lucht kleurde rood.

De berg liep leeg.

Maar Elia bleef.

Hij keek omhoog.

Nog steeds geen wolk.

Het vuur was gevallen.

De regen nog niet.

Hij liep naar de top van de Karmel en knielde neer.

Zijn gezicht raakte bijna de grond.

Voor de eerste keer die dag bad hij niet voor een wonder dat iedereen kon zien.

Hij bad alleen.

In stilte.

Voor regen.

“Ga eens kijken.”

Zijn knecht liep naar de rand van de berg.

Hij keek uit over de zee.

Niets.

Alleen een strakke horizon.

“Nog een keer.”

Weer niets.

“Nog eens.”

Opnieuw niets.

Misschien begon de knecht zich af te vragen waarom hij steeds opnieuw moest kijken.

Maar Elia bleef bidden.

Zes keer kwam hetzelfde antwoord.

“Niets.”

Geen wolk.

Geen verandering.

Geen teken.

Toch stond Elia niet op.

Juist nu niet.

Want soms begint geloof pas echt wanneer je zes keer niets hebt gezien.

“Ga nog één keer.”

De knecht liep opnieuw naar de rand.

Plotseling bleef hij staan.

“Mijn heer...”

“Ik zie iets.”

Elia keek op.

“Wat zie je?”

“Een klein wolkje.”

Hij kneep zijn ogen samen.

“Niet groter dan de hand van een mens.”

Meer niet.

Een klein wit wolkje boven een oneindige zee.

Voor de meeste mensen onbeduidend.

Voor Elia voldoende.

Hij stond onmiddellijk op.

“Ga naar Achab.”

“Zeg hem dat hij moet vertrekken.”

“Anders houdt de regen hem tegen.”

Nog terwijl de knecht wegrende, voelde Elia de eerste windvlaag.

Koeler.

Vochtiger.

Alsof de hemel diep ademhaalde.

En toen...

de eerste regendruppel.

Nog één.

Nog één.

Binnen enkele minuten veranderde de lucht in een donkere massa wolken.

De regen kwam.

Niet aarzelend.

Niet voorzichtig.

Maar overvloedig.

Water gutste langs de hellingen van de Karmel.

Kinderen dansten.

Boeren hieven hun gezicht omhoog.

Vrouwen vulden huilend hun kruiken.

Het land dronk gulzig.

Israël leefde weer.

Toen gebeurde iets merkwaardigs.

Een kracht waarvan Elia zelf nauwelijks begreep waar zij vandaan kwam, stroomde door hem heen.

Hij trok zijn mantel omhoog.

En begon te rennen.

Voor de strijdwagen van koning Achab uit.

Kilometers lang.

Door stromende regen.

Door modder.

Door de nacht.

De oude profeet rende alsof hij weer een jonge man was.

Misschien was hij nog nooit zo gelukkig geweest.

Hij stelde zich van alles voor.

Morgen...

zou Achab zich bekeren.

Morgen...

zou Izebel haar afgoden wegdoen.

Morgen...

zou het volk opnieuw een verbond met God sluiten.

Misschien zouden de kinderen later zeggen:

“Ik was erbij.”

“Ik zag het vuur.”

“Ik zag de regen.”

Hij glimlachte.

Na al die jaren van eenzaamheid...

zou het werk eindelijk vrucht dragen.

Maar in het paleis gebeurde iets heel anders.

Achab vertelde zijn vrouw alles.

Over het vuur.

Over de regen.

Over de priesters.

Hij vertelde haar hoe heel het volk had uitgeroepen dat de HEERE God is.

Elia zou misschien verwacht hebben dat Izebel zou schrikken.

Dat zij zich zou afvragen of zij haar hele leven verkeerd had geleefd.

Dat zij zich zou vernederen.

Maar hoogmoed redeneert anders dan geloof.

Izebel hoorde het verhaal zwijgend aan.

Geen spier vertrok op haar gezicht.

Toen riep zij een boodschapper.

Ze sprak slechts één zin.

“Kijk goed naar mij.”

“En luister.”

“Morgen, op deze tijd...”

“...zal Elia dood zijn.”

Niet misschien.

Niet als het lukt.

Maar zeker.

Ze sprak alsof Gods wonder niets betekende.

Alsof het vuur nooit gevallen was.

Alsof de regen nooit gekomen was.

Alsof God helemaal niet had gesproken.

De boodschapper vertrok onmiddellijk.

Hij reed de hele nacht.

De regen sloeg tegen zijn gezicht.

Nog voor de zon opkwam vond hij Elia.

De profeet stond alleen.

Uitgeput.

Nat van de regen.

Maar nog altijd vol verwachting.

De boodschapper stapte af.

Hij overhandigde de woorden van Izebel.

Geen lange brief.

Geen discussie.

Slechts één boodschap.

“Morgen ben je dood.”

Hij draaide zijn paard om.

En reed weg.

Elia bleef bewegingloos staan.

De regen tikte zacht op zijn mantel.

Zijn handen begonnen te trillen.

Niet uit angst.

Maar uit ongeloof.

“Hoe kan dit?”

“Heere...”

“U hebt toch vuur gegeven?”

“Het hele volk heeft het gezien.”

“Waarom verandert er dan niets?”

Langzaam begon een pijnlijke gedachte bezit van hem te nemen.

Misschien...

heel misschien...

had hij Gods plan verkeerd begrepen.

Hij had gedacht dat de Karmel het einde van de strijd was.

Maar het bleek slechts een hoofdstuk.

En dat ene inzicht brak iets in hem.

Niet zijn moed.

Niet zijn geloof.

Maar zijn verwachtingen.

En wanneer verwachtingen sterven...

kan zelfs een sterk mens instorten.

Elia keek niet meer naar de hemel.

Niet meer naar de regen.

Niet meer naar de God Die hem al die jaren had geleid.

Zijn ogen zagen nog maar één werkelijkheid.

Een vrouw.

Een dreigement.

Een toekomst zonder hoop.

Heel langzaam draaide hij zich om.

En begon te lopen.

Niet naar de Karmel.

Niet naar Samaria.

Maar naar de woestijn.

De langste reis van zijn leven was begonnen.

Hoofdstuk 5 De onzichtbare breuk

Die nacht sliep Elia nauwelijks.

Niet omdat hij bang was.

Integendeel.

Zijn hart stroomde over van verwachting.

Voor het eerst sinds jaren zag hij de toekomst weer voor zich.

Terwijl de regen zacht op het dak tikte, zag hij in gedachten het Israël dat zou komen.

Hij zag gezinnen die de afgodsbeelden uit hun huizen zouden verwijderen.

Hij zag kinderen die weer zouden leren over Abraham, Isaak en Jakob.

Hij zag priesters die het altaar van de HEERE opnieuw zouden opbouwen.

Misschien...

heel misschien...

zou zelfs koning Achab zich bekeren.

En als Achab zich bekeerde...

zou Izebel dan nog weerstand bieden?

Hij glimlachte.

Nee.

Zelfs zij kon toch onmogelijk ontkennen wat er op de Karmel was gebeurd.

Vierhonderdvijftig priesters hadden geroepen.

God had gezwegen.

Eén eenvoudig gebed.

En de hemel had geantwoord.

Wie kon daar nog tegenin gaan?

Die nacht droomde Elia niet over vuur.

Hij droomde over vrede.

Maar ergens, diep onder zijn vreugde, school een gevaar.

Een gevaar dat hij zelf niet zag.

Hij had niet alleen vertrouwen gekregen in God.

Hij had ook vertrouwen gekregen in zijn eigen voorstelling van hoe God nu verder zou handelen.

Hij wist niet dat die twee heel verschillend kunnen zijn.

Wij mensen maken vaak ongemerkt een tweede geloof.

Niet het geloof in God.

Maar het geloof in ons eigen beeld van God.

Wij verwachten dat Hij logisch zal handelen.

Dat Hij na een overwinning ook de overwinning zal afmaken.

Dat Hij na een wonder ook direct de harten verandert.

Dat Hij na een gebed onmiddellijk het hele verhaal voltooit.

Maar God schrijft zelden volgens onze hoofdstukindeling.

Waar wij een punt zetten...

zet Hij vaak slechts een komma.

De volgende morgen stond Elia vroeg op.

Hij keek uit over het landschap.

Overal glinsterde water.

De beekjes stroomden weer.

Het land leek opnieuw te ademen.

“Vandaag...”

fluisterde hij.

“...begint een nieuw Israël.”

Hij bad voor koning Achab.

Misschien voor het eerst sinds jaren niet om oordeel.

Maar om bekering.

Hij bad zelfs voor Izebel.

Dat zij de waarheid zou erkennen.

Dat zij zou knielen.

Dat zij zou ontdekken dat de HEERE werkelijk God is.

Soms zijn onze mooiste gebeden tegelijk onze kwetsbaarste verwachtingen.

Toen hoorde hij paardenhoeven.

Hij draaide zich om.

Een bode.

Alleen.

Geen koninklijk gevolg.

Geen uitnodiging.

Geen boodschap van vrede.

De man stapte af.

Zijn gezicht stond strak.

Hij boog kort.

“Ik heb een boodschap van de koningin.”

Elia glimlachte vriendelijk.

Misschien dacht hij nog steeds dat Izebel wilde spreken over wat er gebeurd was.

Misschien wilde zij weten hoe zij de HEERE kon leren kennen.

Misschien...

De bode verbrak zijn gedachten.

“Zo mogen de goden mij doen...”

“...als jij morgen om deze tijd niet dood bent.”

Dat was alles.

Geen discussie.

Geen vragen.

Geen twijfel.

Hij draaide zijn paard om.

En reed weg.

Elia bleef alleen achter.

Hij keek naar de regen.

Dezelfde regen waarvoor hij zo lang had gebeden.

Maar hij zag haar nauwelijks meer.

Zijn gedachten begonnen zich razendsnel te vullen.

“Dus er verandert niets.”

“Alles was voor niets.”

“Drie jaar...”

“Drie jaar van wachten...”

“Drie jaar van honger...”

“Drie jaar van eenzaamheid...”

“En het enige resultaat is dat Izebel mij wil vermoorden.”

Steeds sneller draaiden zijn gedachten.

Zoals een wiel dat eerst langzaam beweegt...

en daarna niet meer te stoppen is.

Hij dacht niet meer aan de weduwe.

Niet aan de jongen die was opgestaan.

Niet aan de raven.

Niet aan het vuur.

Niet aan de regen.

Zijn geheugen werd selectief.

Dat gebeurt vaker dan wij beseffen.

Een uitgeput mens vergeet niet alles.

Hij vergeet vooral Gods trouw.

Later zou Elia begrijpen wat hier gebeurde.

Zijn lichaam was moe.

Zijn zenuwen waren uitgeput.

Jarenlang had hij onder spanning geleefd.

Iedere dag had hij verantwoordelijkheid gedragen.

Iedere dag had hij gestreden.

Iedere dag had hij gehoopt.

Hij had zichzelf nooit rust gegund.

Nooit echt stilgestaan.

Nooit verwerkt wat hij onderweg allemaal had meegemaakt.

Zoals een boog die steeds verder wordt gespannen...

totdat één laatste centimeter voldoende is om hem te breken.

Izebel brak hem niet.

Zijn eigen uitputting brak hem.

En juist daardoor begon hij God verkeerd te zien.

Hij keek niet langer door de ogen van het geloof.

Maar door de ogen van zijn vermoeidheid.

Dat is misschien wel het gevaarlijkste moment in een mensenleven.

Niet wanneer God ver weg is.

Maar wanneer onze vermoeidheid ons wijsmaakt dat Hij ver weg is.

Want God was op dat moment geen millimeter verder van Elia verwijderd dan op de Karmel.

Alleen Elia kon Hem niet meer zien.

En toch...

terwijl de profeet dacht dat alles verloren was...

was God al bezig een engel naar de woestijn te sturen.

Nog voordat Elia één stap had gezet...

had de Vader zijn route al uitgestippeld.

Zelfs zijn vlucht zou Hem niet verrassen.

Want Gods liefde loopt altijd enkele dagen vóór op onze wanhoop

Hoofdstuk 6 Izebel lachte

Terwijl Elia de stad verliet, brandden in het paleis de olielampen nog.

De regen sloeg tegen de hoge ramen.

Dienaren liepen zwijgend door de lange gangen.

Niemand durfde de koningin aan te kijken.

Izebel stond voor het raam.

Ze keek uit over de donkere hemel.

Ze had het vuur op de Karmel niet gezien.

Maar ze had alles gehoord.

Iedere soldaat vertelde hetzelfde verhaal.

Het vuur.

De regen.

De angst van het volk.

Het geschreeuw:

“De HEERE is God!”

Ze kneep haar handen samen.

Niet uit twijfel.

Uit woede.

Want soms is een mens zo diep verbonden geraakt met de leugen, dat zelfs de waarheid hem niet meer overtuigt.

Wonderen veranderen niet automatisch een hart.

Een hart moet bereid zijn zich te laten veranderen.

Dat was Izebel niet.

Ze liep langzaam door de troonzaal.

Aan de muren stonden beelden van Baäl.

Jarenlang had zij geprobeerd Israël naar haar goden te trekken.

Met geweld.

Met verleiding.

Met macht.

En nu...

dreigde één enkele profeet alles af te breken.

“Nee.”

Ze sprak het hardop uit.

“Niet zolang ik leef.”

Voor haar was dit geen politieke strijd.

Geen religieuze discussie.

Dit was oorlog.

Niet tussen Elia en Izebel.

Maar tussen licht en duisternis.

Zij begreep dat beter dan veel Israëlieten.

Even sloot zij haar ogen.

Heel even.

Een herinnering flitste voorbij.

Ze dacht aan haar jeugd in Sidon.

Aan de tempels.

Aan de priesters.

Aan de offers.

Aan haar vader, koning Ethbaäl.

Hij had haar geleerd dat macht nooit gedeeld mag worden.

Wie toegeeft...

verliest.

Wie buigt...

sterft.

Dat was haar geloof geworden.

Daarom kon zij niet buigen voor de God van Israël.

Niet omdat het bewijs ontbrak.

Maar omdat haar trots groter was dan haar verlangen naar waarheid.

Ze keek opnieuw naar buiten.

“Elia...”

fluisterde ze.

“Jij denkt dat je gewonnen hebt.”

Ze glimlachte.

“Je hebt geen idee hoe mensen werkelijk zijn.”

Ze kende de massa.

Vandaag riepen zij:

“De HEERE is God!”

Morgen zouden zij weer zwijgen.

Overmorgen zouden zij opnieuw bang zijn.

En angst...

dacht Izebel...

is altijd sterker dan overtuiging.

Tenminste...

dat dacht zij.

Maar terwijl zij haar overwinning meende veilig te stellen...

zag God iets heel anders.

Hij zag een koningin die dacht dat zij de geschiedenis bestuurd.

Hij zag een vrouw die zich onaantastbaar waande.

Maar haar dagen waren al geteld.

Niet omdat Elia sterk was.

Maar omdat God rechtvaardig is.

Alleen...

God haast Zich zelden.

Hij werkt met eeuwen.

Wij werken met dagen.

Diezelfde nacht stond een jonge soldaat op de paleismuur.

Hij keek uit over de regen.

Hij had de Karmel zelf meegemaakt.

Hij had het vuur gezien.

Hij had de stem van het volk gehoord.

En nu hoorde hij binnen de bevelen van Izebel.

Hij begreep er niets van.

“Hoe kan iemand dit wonder zien...”

”...en toch niet veranderen?”

Hij wist niet dat hij een vraag stelde die mensen duizenden jaren later nog steeds zouden stellen.

Waarom geloven sommige mensen niet, zelfs niet wanneer zij de waarheid recht in de ogen kijken?

Misschien...

omdat ongeloof zelden een gebrek aan bewijs is.

Veel vaker is het een weigering om de controle los te laten.

Ver weg...

onder dezelfde sterrenhemel...

liep Elia inmiddels de woestijn tegemoet.

Hij dacht dat de strijd verloren was.

Izebel dacht dat zij gewonnen had.

Beiden zagen slechts een klein stukje van het verhaal.

Alleen God kende het einde.

En dat einde begon niet met een veldslag.

Niet met vuur.

Niet met een koning.

Het begon met een stuk brood.

En met een Vader Die Zijn vermoeide kind tegemoet liep.

Hoofdstuk 7 De langste reis

Niemand zag hem vertrekken.

Geen afscheid.

Geen laatste woorden.

Geen strijdkreet.

De man die enkele uren eerder nog voor een koning uit had gerend, liep nu met gebogen schouders de andere kant op.

Alleen.

Hij wist niet precies waarheen.

Alleen dát hij weg moest.

Zo snel mogelijk.

De regen viel nog steeds.

Water stroomde langs de wegen die maandenlang droog hadden gelegen.

Boeren lachten.

Kinderen speelden in de plassen.

Mensen prezen God omdat de droogte eindelijk voorbij was.

Maar Elia hoorde niets.

Zijn gedachten maakten meer lawaai dan de regen.

Steeds opnieuw klonk dezelfde stem.

“Je hebt gefaald.”

“Er is niets veranderd.”

“Drie jaar...”

“Drie lange jaren...”

“En Izebel regeert nog steeds.”

Hij probeerde terug te denken aan het vuur.

Aan de Karmel.

Aan het gejuich.

Maar het leek alsof die herinneringen langzaam oplossen.

Eén dreigement had alle wonderen overschaduwd.

Zo werkt angst.

Zij vergroot één gevaar uit...

en verkleint honderd bewijzen van Gods trouw.

Hij liep dagenlang.

Hij at nauwelijks.

Hij sliep weinig.

Onderweg zag hij mensen feestvieren vanwege de regen.

Hij glimlachte niet.

Hij voelde niets.

Soms herkennen mensen een burn-out niet omdat zij denken dat hij plotseling ontstaat.

Maar meestal begint hij veel eerder.

Hij groeit in stilte.

Jarenlang.

Elke verantwoordelijkheid.

Elke teleurstelling.

Elke slapeloze nacht.

Elke keer dat iemand zegt:

“Jij kunt dit wel.”

Iedere overwinning.

Iedere verwachting.

Iedere keer dat je jezelf voorbijloopt.

Het stapelt zich op.

Totdat één laatste steen voldoende is om de hele muur te laten instorten.

Izebel was niet de oorzaak.

Zij was de laatste steen.

Na enkele dagen bereikte Elia Berseba.

De zuidelijkste stad van Juda.

Verder begon alleen nog de woestijn.

Zijn knecht keek hem bezorgd aan.

“Mijn heer...”

“Waar gaan we heen?”

Elia antwoordde niet.

Voor het eerst sinds zij samen reisden wist ook hij het niet meer.

Bij de stadspoort bleef hij staan.

Hij draaide zich om.

“Keer terug.”

Zijn knecht keek hem verbaasd aan.

“Maar...”

“Keer terug.”

Meer zei hij niet.

Hij wilde niemand meer om zich heen hebben.

Zelfs geen vriend.

Zelfs geen helper.

Wie uitgeput raakt, trekt zich vaak terug.

Niet omdat hij mensen niet liefheeft.

Maar omdat hij geen kracht meer heeft om nog gezien te worden.

Hij wilde alleen zijn.

Alleen met zijn gedachten.

Al wist hij niet dat juist die gedachten zijn grootste vijand zouden worden.

De zon brandde meedogenloos.

De regen van de Karmel leek een herinnering uit een ander leven.

Het zand brandde onder zijn voeten.

Iedere stap kostte meer moeite.

Zijn mond werd droog.

Zijn schouders voelden loodzwaar.

Maar de zwaarste last droeg hij niet op zijn rug.

Die droeg hij in zijn hoofd.

“Waarom deed God dit?”

“Waarom gaf Hij vuur?”

“Waarom liet Hij mij hopen?”

“Waarom veranderde Israël niet?”

“Waarom...?”

De vragen kwamen als golven.

Steeds opnieuw.

Zonder antwoord.

Soms lijkt het alsof een mens tijdens een burn-out niet alleen moe wordt.

Zijn hele werkelijkheid verandert.

Wat vroeger vanzelfsprekend was, wordt onbegrijpelijk.

God lijkt stil.

De Bijbel spreekt niet meer.

Gebeden lijken tegen een gesloten hemel uiteen te vallen.

Het geloof dat ooit vanzelf ademde...

lijkt ineens zwaar werk geworden.

Tegen de avond zag hij een eenzame bremstruik.

Niet groot.

Nauwelijks schaduw.

Maar genoeg om even uit de brandende zon te zitten.

Hij liet zich op de grond vallen.

Zijn lichaam protesteerde niet eens meer.

Hij was eenvoudig leeg.

Volledig leeg.

Voor het eerst sinds jaren hoefde hij niets.

Geen koning terechtwijzen.

Geen volk oproepen.

Geen profeteren.

Geen bidden.

Geen wonder verwachten.

Alleen zitten.

De stilte drukte zwaar.
Toen begon hij te spreken.
Niet hard.
Meer fluisterend.
“Heere...”
Lange tijd zei hij niets meer.
Toen kwamen de woorden.
“Het is genoeg.”
Niet boos.
Niet opstandig.
Eerder als iemand die zijn laatste krachten verloren heeft.
“Ik kan niet meer.”
Hij keek naar zijn verweerde handen.
Hoeveel altaren hadden zij gebouwd?
Hoeveel kilometers hadden zij afgelegd?
Hoeveel tranen hadden zij verborgen gehouden?
Hij voelde zich oud.
Veel ouder dan zijn jaren.
“Neem mijn leven maar.”
“Ik ben niet beter dan mijn vaders.”
Daar lag de diepste wond.
Niet de angst voor Izebel.
Niet de vermoeidheid.
Maar teleurstelling in zichzelf.
Hij had gedacht dat hij meer zou bereiken.

Hij had gedacht dat hij Israël zou veranderen.

Hij had gedacht dat zijn bediening het verschil zou maken.

Nu leek alles zinloos.

Hij zag zichzelf als een mislukt profeet.

Hij wist niet dat God daar heel anders over dacht.

De zon zakte langzaam achter de heuvels.

De hitte maakte plaats voor de koelte van de avond.

Elia sloot zijn ogen.

Geen grote profeet.

Geen geloofsheld.

Alleen een uitgeput mens.

En terwijl hij langzaam in slaap viel onder de eenzame bremstruik, dacht hij dat niemand wist waar hij was.

Maar juist daar vergiste hij zich.

Want voordat Elia God weer zou zoeken...

had God hem allang gevonden.

Nog vóór de eerste zonnestralen de woestijn zouden raken...

zou de hemel zich opnieuw openen.

Niet met vuur.

Niet met donder.

Niet met een aardbeving.

Maar met iets dat veel eenvoudiger was.

Met de zachte aanraking van een engel.

En met de geur van versgebakken brood.

Hoofdstuk 8 De stemmen in zijn hoofd

De eerste dag van zijn vlucht dacht Elia nog helder.

Hij kende de wegen.

Hij wist waar hij water kon vinden.

Hij wist hoeveel afstand hij per dag kon afleggen.

Zijn lichaam liep bijna vanzelf.

Maar zijn gedachten...

zijn gedachten deden iets heel anders.

Ze bleven achter.

Op de Karmel.

“Waarom?”

Het woord kwam telkens terug.

Hij probeerde te bidden.

Maar iedere keer kwam dezelfde vraag terug.

“Waarom hebt U het vuur gestuurd...”

“...als Izebel gewoon doorgaat?”

Hij kreeg geen antwoord.

De stilte werd steeds zwaarder.

De tweede dag begon zijn geheugen een vreemd spel met hem te spelen.

Niet de goede herinneringen kwamen boven.

Maar de pijnlijke.

Hij dacht terug aan koning Achab.

Aan de spottende gezichten van de priesters.

Aan de honger van de kinderen.

Aan de eenzaamheid.

Hij dacht aan de duizenden keren dat hij zich had afgevraagd of hij nog wel verder kon.

Zijn geheugen werd een donkere spiegel.

De mooie momenten verdwenen.

Alleen de mislukkingen bleven zichtbaar.

“Misschien heb ik mij vergist.”

De gedachte kwam onverwacht.

Hij schrok ervan.

Niet vergist over God.

Maar over zijn roeping.

“Misschien was ik nooit geschikt.”

“Misschien ben ik te hard geweest.”

“Misschien had ik anders moeten spreken.”

“Misschien heb ik het volk juist verder van God verwijderd.”

Zijn gedachten begonnen elkaar tegen te spreken.

Ze draaiden als roofvogels boven zijn hoofd.

Steeds lager.

Steeds sneller.

Op de derde dag begon hij met God te redeneren.

“Heere...

U hebt mij toch gestuurd?”

“U hebt toch gezegd dat ik naar Achab moest gaan?”

“U hebt toch Zelf het vuur gegeven?”

Hij bleef staan.

Zijn stem trilde.

“Waarom hebt U mij dan niet beschermd?”

Hij schrok van zijn eigen woorden.

Had hij God werkelijk iets verweten?

Nee...

zo voelde het niet.

Hij zocht geen ruzie.

Hij zocht een verklaring.

Maar God zweeg.

En Gods zwijgen kan soms luider klinken dan duizend woorden.

De vierde dag gebeurde er iets wat hij nooit eerder had meegemaakt.

Hij begon bang te worden.

Niet alleen voor Izebel.

Maar voor de toekomst.

Voor de eerste keer wist hij niet meer wat hij morgen moest doen.

Zijn hele leven had hij geleefd van Gods volgende opdracht.

Nu hoorde hij niets.

Geen stem.

Geen richting.

Alleen stilte.

Hij voelde zich alsof hij midden op zee dobberde.

Zonder sterren.

Zonder kompas.

Op de vijfde dag merkte hij dat zelfs zijn gebeden veranderden.

Vroeger begon hij met Gods Naam.

Nu begon hij met zijn problemen.

Vroeger dacht hij aan Gods trouw.

Nu dacht hij aan zijn uitputting.

Vroeger zag hij de toekomst.

Nu zag hij alleen nog morgen.

En zelfs morgen leek hem te veel.

Terwijl hij verder liep, zag hij een herder met zijn kudde.

Kinderen speelden tussen de schapen.

Hun gelach waaide even naar hem toe.

Hij bleef staan.

Ooit had hij ook zo eenvoudig kunnen genieten.

Wanneer was hij dat kwijtgeraakt?

Wanneer was zijn leven uitsluitend strijd geworden?

Wanneer had hij voor het laatst gelachen?

Hij wist het niet meer.

Misschien lag daar wel één van de verborgen wortels van zijn uitputting.

Zijn bediening was langzaam belangrijker geworden dan zijn leven met God.

Niet bewust.

Niet uit hoogmoed.

Maar heel geleidelijk.

Bijna ongemerkt.

Hij was steeds harder gaan werken...

terwijl hij steeds minder leefde.

Plotseling dacht hij terug aan de beek Kerit.

Aan de raven.

Iedere morgen kwamen ze.

Altijd.

Nooit één dag te laat.

Hij glimlachte even.

Maar nauwelijks een seconde later verdween de glimlach alweer.

“Ja...”

“maar dat was toen.”

Hoe merkwaardig werkt een vermoeid hart.

Het kan zich Gods trouw herinneren...

en haar in hetzelfde ogenblik weer wegedeneren.

Tegen de avond bereikte hij de rand van de woestijn.

Hij keek om.

In de verte lagen de groene heuvels van Juda.

Daarachter de Karmel.

Daarachter Samaria.

Zijn hele verleden leek achter die horizon te liggen.

Voor hem lag alleen zand.

En stilte.

Hij wist niet dat God juist in die stilte bezig was.

Want terwijl Elia dacht dat hij God kwijt was...

volgde God iedere stap.

Zoals een vader een uitgeput kind op afstand laat uitlopen...

maar geen seconde uit het oog verliest.

De hemel was stiller dan ooit.

Maar nog nooit was God zo dichtbij geweest.

Hoofdstuk 9 De last van de profeet

Niemand wordt op een morgen wakker met een burn-out.

Een boom valt ook niet om door de laatste windvlaag.

Hij valt omdat de stormen van vele jaren langzaam hun werk hebben gedaan.

Zo was het ook met Elia.

Terwijl hij door de woestijn liep, kwamen niet alleen de gebeurtenissen van de laatste dagen terug.

Zijn hele leven trok aan hem voorbij.

Hij zag zichzelf weer als jonge man.

Niemand kende zijn naam.

Niemand wist dat God hem had geroepen.

Hij herinnerde zich nog hoe onmogelijk die eerste opdracht had geklonken.

“Ga naar koning Achab.”

“Zeg hem dat er geen regen meer zal vallen.”

Wie was hij?

Geen priester.

Geen schriftgeleerde.

Geen zoon van een beroemde profeet.

Alleen een man uit Tisbe.

Een onbekend dorp.

Toch was hij gegaan.

Omdat God gesproken had.

Daarna had zijn leven nooit meer normaal gevoeld.

Steeds weer moest hij verder.

Steeds weer een nieuwe opdracht.

Steeds weer een nieuw gevaar.

Bij de beek Kerit.

In Sarefat.

Bij de weduwe.

Op de Karmel.

Altijd leefde hij op het scherp van de snede.

Altijd was er de spanning.

Altijd de verantwoordelijkheid.

Nooit kon hij zeggen:

“Nu ben ik klaar.”

Langzaam begon hij iets te begrijpen.

Hij had jarenlang geleefd alsof hij onmisbaar was.

Niet uit trots.

Hij wilde God juist dienen.

Maar diep vanbinnen was ongemerkt een gevaarlijke gedachte gegroeid.

“Als ik het niet doe...”

"...wie doet het dan?"

Hij had de nood van Israël op zijn eigen schouders genomen.

Iedere afgod.

Iedere ontrouw.

Iedere gestorven profeet.

Iedere huilende moeder.

Iedere uitgedroogde akker.

Alles droeg hij mee.

Alsof één mens de pijn van een heel volk kon dragen.

Maar dat kan geen mens.

Daarvoor was alleen de Messias gekomen.

Plotseling bleef Elia staan.

Die gedachte trof hem als een bliksemschicht.

Misschien...

heel misschien...

had hij geprobeerd iets te dragen...

wat alleen God dragen kon.

Hij dacht aan Mozes.

Ook Mozes had ooit geprobeerd het hele volk alleen te leiden.

Totdat zijn schoonvader Jethro hem had gezegd:

"Wat je doet is niet goed."

"Je zult er zelf aan onderdoor gaan."

Waarom had hij daar nooit aan gedacht?

Waarom had hij altijd gemeend dat hij sterker moest zijn dan andere mensen?

Hij liep verder.

De zon brandde.

Zijn schaduw werd langer.

Toen dacht hij aan de weduwe.

Aan de jongen die uit de dood was opgewekt.

Aan de mensen die hij onderweg had ontmoet.

Hij beseftte ineens dat hij zich vooral de grote wonderen herinnerde.

Maar niet de kleine.

Niet de glimlach van de jongen.

Niet het dankbare gezicht van de weduwe.

Niet de eenvoudige maaltijden die zij samen hadden gedeeld.

Niet de sterrenhemel boven Kerit.

Niet de rust van de beek.

Wanneer was hij eigenlijk gestopt met genieten?

Wanneer was Gods werk belangrijker geworden dan God Zelf?

Hij schrok van die gedachte.

Niet omdat hij minder van God hield.

Maar omdat hij zo druk was geworden met Gods Koninkrijk...

dat hij de Koning soms uit het oog verloor.

Hij dacht aan de Karmel.

Hij zag zichzelf weer staan tegenover de priesters van Baäl.

Hoe gespannen was hij geweest?

Zijn handen hadden niet getrild.

Zijn stem had vast geklonken.

Maar nu beseftte hij hoeveel energie dat alles hem had gekost.

Dagenlang had hij op adrenaline geleefd.

Iedere spier gespannen.

Iedere gedachte gericht op één moment.

En toen het wonder eindelijk gebeurde...

toen de spanning eindelijk wegviel...

bleek er niets meer over te zijn.

Hij voelde zich als een boog die jarenlang gespannen had gestaan.

De pijl was afgeschoten.

Maar de boog zelf was gebroken.

Terwijl hij verder liep, keek hij omhoog.

De hemel was helder.

Geen vuur.

Geen wolken.

Geen stem.

Alleen stilte.

En opeens drong een gedachte tot hem door.

Misschien had God hem nooit gevraagd om de redder van Israël te zijn.

Misschien had God hem alleen gevraagd om trouw te zijn.

De redding...

die was altijd Gods werk geweest.

Die gedachte voelde als een last die langzaam van zijn schouders gleed.

Voor het eerst sinds lange tijd haalde hij diep adem.

Niet omdat alle vragen waren verdwenen.

Maar omdat hij begon te vermoeden dat Gods liefde niet afhing van zijn prestaties.

Misschien...

dacht hij...

houdt God meer van mij...

dan van mijn bediening.

En als dat waar is...

dan ben ik misschien niet eerst een profeet.

Maar eerst een geliefd kind.

Hij wist het nog niet helemaal zeker.

Dat zou hij pas leren op de Horeb.

Maar de eerste straal van hoop brak al voorzichtig door.

Zoals de eerste zonnestraal die heel langzaam de koude nacht verdrijft.

Hoofdstuk 10 Toen de hemel zweeg

Elia wist het niet.

Hij kon het ook niet weten.

Terwijl hij onder de bremstruik lag, dacht hij dat hij helemaal alleen was.

Dat de hemel gesloten was.

Dat God zweeg.

Maar de hemel zweeg niet.

Alleen...

God sprak op een manier die Elia nog niet kon horen.

Vanuit menselijk perspectief leek alles mislukt.

De profeet vluchtte.

De koningin regeerde nog.

Het volk bleef verdeeld.

De toekomst leek donker.

Maar vanuit Gods perspectief zag dezelfde geschiedenis er heel anders uit.

God zag een uitgeputte man.

Geen mislukte profeet.

Geen lafaard.

Geen afvallige.

Hij zag een geliefde zoon die te lang had gedragen wat nooit zijn last was geweest.

Zoals een vader ziet dat zijn kind probeert een steen op te tillen die veel te zwaar is.

De vader wordt niet boos.

Hij loopt naar zijn kind toe.

Elia dacht:

“Ik ben weggevlucht.”

God dacht:

“Ik weet precies waar je bent.”

Elia dacht:

“Ik ben alleen.”

God zag duizenden mensen die Hem trouw waren gebleven.

Elia dacht:

“Mijn werk is mislukt.”

God zag een geschiedenis die nog eeuwen verder zou gaan.

Elia dacht:

“Ik ben niet beter dan mijn vaders.”

God glimlachte misschien wel.

“Dat heb Ik ook nooit van je gevraagd.”

Er is een groot verschil tussen hoe wij naar ons leven kijken...

en hoe God ernaar kijkt.

Wij zien één bladzijde.

God leest het hele boek.

Wij zien één schaakzet.

God overziet de hele partij.

Wij zien één draad.

God ziet het tapijt.

Dat maakt ons lijden niet kleiner.

Maar wel Gods trouw groter.

Misschien keek God wel met ontroering naar Zijn profeet.

Hij dacht terug aan de jonge man uit Tisbe.

Aan de eerste keer dat Hij hem had geroepen.

Aan de beek Kerit.

Aan de raven.

Aan Sarefat.

Aan de weduwe.

Aan de jongen die weer leefde.

Aan de Karmel.

Nooit had Elia uit eigen kracht geleefd.

Altijd had God hem gedragen.

Zelfs wanneer Elia dacht dat hij zelf zo sterk was geweest.

En toch...

God greep niet onmiddellijk in.

Dat is misschien wel het moeilijkste deel van dit verhaal.

Waarom liet God Elia eerst zo diep vallen?

Waarom voorkwam Hij de vlucht niet?

Waarom stuurde Hij niet direct een engel toen Izebels bode verscheen?

Omdat God soms niet alleen onze omstandigheden wil veranderen.

Hij wil ook ons hart genezen.

Als God Elia onmiddellijk had beschermd tegen Izebel...

zou hij misschien opnieuw naar de Karmel zijn teruggekeerd.

Nog vuriger.

Nog harder.

Nog vermoeider.

Hij zou de volgende overwinning hebben gezocht.

En daarna de volgende.

Totdat zijn lichaam of zijn ziel definitief zouden breken.

God redde Elia daarom niet alleen **van Izebel**.

Hij redde hem ook **van Elia**.

Van het beeld dat Elia van zichzelf had gemaakt.

Van de overtuiging dat alles van hem afhing.

Van de stille gedachte dat hij onmisbaar was.

Terwijl de profeet sliep, kwam de hemel in beweging.

Geen legers.

Geen bliksem.

Geen bazuinen.

God riep één engel.

Misschien was het dezelfde engel die hem al jaren eerder had beschermd.

De Bijbel vertelt het niet.

Maar het zou mij niet verbazen.

Want Gods zorg is vaak veel persoonlijker dan wij denken.

De engel keek naar de slapende profeet.

Hij zag het ingevallen gezicht.

De stoffige mantel.

De gescheurde sandalen.

De handen die zoveel hadden gebouwd, zoveel hadden gezegend en zoveel hadden gedragen.

Hij hoorde de onrustige ademhaling van een uitgeput mens.

En misschien vroeg de engel zich af:

“Wat zal ik zeggen?”

Misschien verwachtte hij woorden van terechtwijzing.

Maar God zei slechts:

“Maak brood.”

De engel keek op.

“Alleen brood?”

“Ja.”

“En water.”

Geen lange preek.

Geen uitleg.

Geen antwoord op alle vragen.

Alleen brood.

Want de God Die de sterren schiep, weet dat een mens soms eerst moet eten voordat hij weer kan luisteren.

Zo begon het wonder.

Niet met vuur uit de hemel.

Maar met de geur van versgebakken brood.

Niet met een schokkend teken.

Maar met een liefdevolle aanraking.

Niet met macht.

Maar met zorg.

En achteraf zou Elia ontdekken dat dit misschien wel het grootste wonder van allemaal was.

Niet dat God machtig is.

Dat wist hij al.

Maar dat God ook teder is.

Dat wist hij nog niet.

En juist dat zou zijn leven voorgoed veranderen.

Hoofdstuk 11 De God Die Anders Is

De nacht leek eindeloos.

Elia werd een paar keer wakker.

Niet omdat hij uitgeslapen was.

Maar omdat zijn hoofd bleef werken.

Hij draaide zich om.

De bremstruik kraakte zacht in de wind.

Boven hem schitterden duizenden sterren.

Hij kende die sterren.

Vroeger hadden ze hem getroost.

Vanavond leken ze zwijgend op hem neer te kijken.

“Waarom zegt U niets?”

Zijn woorden verdwenen in de nacht.

Geen echo.

Geen antwoord.

Alleen stilte.

Langzaam begon hij terug te denken aan de verhalen die hij als jongen had gehoord.

Abraham.

God had hem een zoon beloofd.

Maar liet hem tientallen jaren wachten.

Mozes.

God had hem geroepen.

Maar eerst veertig jaar de woestijn ingestuurd.

Jozef.

Dromen van koningschap.

Gevolgd door slavernij.

David.

Gezalfd tot koning.

Jarenlang opgejaagd als een wild dier.

Elia fronste.

Hoe had hij dat nooit eerder gezien?

God deed zelden wat mensen verwachtten.

Waarom had hij dan gedacht dat zijn eigen leven anders zou verlopen?

Hij dacht opnieuw aan de Karmel.

Misschien lag daar de vergissing.

Niet in zijn geloof.

Maar in zijn verwachtingen.

Hij had gedacht:

Als God vuur geeft...

...dan zal Israël zich bekeren.

Als Israël zich bekeert...

...dan zal Achab veranderen.

Als Achab verandert...

...zal Izebel haar macht verliezen.

Het klonk zo logisch.

Zo vanzelfsprekend.

Maar nergens...

nergens had God dat gezegd.

Die conclusie had Elia zelf getrokken.

Hij had Gods wonder verbonden aan zijn eigen verwachting.

En toen de verwachting instortte...

dacht hij dat God Zelf was ingestort.

Misschien doen mensen dat nog steeds.

Wij bidden om genezing.

En verwachten gezondheid.

Wij bidden om trouw.

En verwachten een goed huwelijk.

Wij bidden voor onze kinderen.

En verwachten dat zij altijd bij God blijven.

Wij bidden voor ons werk.

En verwachten succes.

Wanneer dat niet gebeurt...

vragen wij ons af waar God gebleven is.

Terwijl God misschien al die tijd precies deed wat Hij altijd al had gedaan:

Zijn eigen weg gaan.

Elia sloot zijn ogen.

Misschien...

heel misschien...

was zijn grootste probleem niet Izebel.

Niet de woestijn.

Niet zijn vermoeidheid.

Maar zijn beeld van God.

Hij had God lief.

Daar twijfelde hij geen seconde aan.

Maar misschien hield hij meer van het beeld dat hij van God had gemaakt...

dan van God Zelf.

Die gedachte schokte hem.

Hij wilde haar wegduwen.

Maar zij bleef terugkomen.

Toen dacht hij aan een pottenbakker.

Jaren geleden had hij eens uren gekeken hoe een oude ambachtsman klei vormde.

Soms drukte de man hard.

Soms heel voorzichtig.

Soms leek hij een prachtige pot ineens weer in elkaar te drukken.

Als jongen had Elia gevraagd:

“Waarom doet u dat?”

De oude man had gelachen.

“Omdat jij alleen ziet wat hij nu is.”

“Ik zie al wat hij worden zal.”

Misschien...

dacht Elia...

kijkt God ook zo naar mensen.

En misschien...

kijkt Hij ook zo naar mij.

Misschien ziet Hij niet alleen mijn vlucht.

Maar ook mijn thuiskomst.

Niet alleen mijn uitputting.

Maar ook mijn herstel.

Niet alleen mijn vragen.

Maar ook de mens die ik hierdoor zal worden.

Hij glimlachte flauwtjes.

Voor het eerst sinds dagen voelde hij iets van hoop.

Niet omdat hij antwoorden had gevonden.

Maar omdat hij begon te vermoeden dat God groter was dan zijn vragen.

Plotseling herinnerde hij zich een zin die hij zelf ooit tegen de weduwe had gezegd.

“De HEERE zal voorzien.”

Hij draaide zich om.

“Waarom geloof ik dat wel voor anderen...”

“...maar niet meer voor mijzelf?”

Hij schrok.

Hoe gemakkelijk spreken mensen over vertrouwen...

zolang zij zelf geen woestijn hoeven door te trekken.

De wind werd zachter.

Heel even leek de woestijn haar adem in te houden.

En zonder dat Elia het wist...

kwam op datzelfde moment een engel dichterbij.

Hij droeg geen zwaard.

Geen bliksem.

Geen oordeel.

Alleen een eenvoudig brood.

Want soms begint Gods grootste antwoord...

niet met een uitleg.

Maar met een ontbijt.

Hoofdstuk 12 Brood uit de hemel

De nacht was koud.

Heel anders dan de verzengende hitte van de dag.

De sterren stonden helder boven de woestijn, alsof de hemel oneindig dichtbij was.

Maar voor Elia voelde God verder weg dan ooit.

Hij sliep diep.

Niet de rustgevende slaap van iemand die tevreden is.

Maar de uitputting van een lichaam dat eenvoudig niet meer verder kan.

Zijn spieren deden pijn.

Zijn hoofd voelde zwaar.

Zelfs dromen kostten hem moeite.

Plotseling voelde hij een hand op zijn schouder.

Heel voorzichtig.

Alsof iemand bang was hem te laten schrikken.

Hij opende langzaam zijn ogen.

Naast hem stond een man.

Zijn gezicht straalde een vrede uit die niet van deze aarde leek.

Hij zei slechts drie woorden.

“Sta op.”

“Eet.”

Meer niet.

Geen preek.

Geen verwijt.

Geen vragen.

Naast hem lag een versgebakken brood.

Nog warm.

Daarnaast een kruik helder water.

De geur van het brood vulde de koele morgenlucht.

Elia at zwijgend.

Hij stelde geen vragen.

Hij had geen kracht meer om na te denken.

Hij dronk.

Toen legde hij zijn hoofd weer neer.

En sliep opnieuw.

Misschien hadden wij iets anders verwacht.

Misschien hadden wij gedacht dat God zou zeggen:

“Elia, waar is je geloof gebleven?”

“Waarom vlucht je?”

“Heb Ik je dan niet geholpen?”

Maar God kent Zijn kinderen beter dan wij elkaar kennen.

Hij wist dat een uitgeput hart geen preek nodig heeft.

Een uitgeput lichaam kan de mooiste waarheid soms niet meer opnemen.

Voordat God Elia's denken ging herstellen...

herstelde Hij eerst zijn lichaam.

Alsof Hij wilde zeggen:

“Je bent geen ziel zonder lichaam.”

“Ik heb je als mens geschapen.”

“Rust is geen gebrek aan geloof.”

“Rust is Mijn gave.”

Na enige tijd voelde Elia opnieuw een zachte aanraking.

Dezelfde stem.

“Sta op.”

“Eet.”

Hij keek op.

Weer lag daar brood.

Weer water.

Precies genoeg.

Niet voor maanden.

Niet voor weken.

Maar voor vandaag.

Toen sprak de engel iets meer.

“De reis...”

“...zou anders te zwaar voor je zijn.”

Elia keek verbaasd op.

Welke reis?

Hij had helemaal geen plannen meer.

Hij wilde nergens meer heen.

Hij wilde alleen verdwijnen.

Maar God zag verder.
God zag al een berg...
waar Elia nog niets van wist.

Hij at.
Langzaam voelde hij nieuwe kracht terugkomen.
Niet ineens.
Niet spectaculair.
Zoals de zon langzaam de nacht verdrijft.
Zo begon ook zijn herstel.
Heel voorzichtig.
Misschien is dat één van de moeilijkste lessen voor mensen die opgebrand zijn.
Wij verlangen vaak naar een wonder.
Naar één gebed.
Naar één moment waarop alles weer goed is.
Maar God geneest meestal anders.
Hij werkt stap voor stap.
Dag voor dag.
Soms brood.
Soms water.
Soms een vriend.
Soms stilte.
Soms eenvoudig slaap.
Herstel is zelden spectaculair.
Maar daarom niet minder goddelijk.

Elia stond op.

Hij keek nog één keer naar de plek onder de bremstruik.

De plaats waar hij had willen sterven.

Nu begon hij opnieuw te lopen.

Niet omdat hij zich sterk voelde.

Maar omdat God hem kracht gegeven had voor de volgende stap.

En soms vraagt God niet meer dan dat.

Niet tien kilometer.

Niet tien jaar.

Alleen...

de volgende stap.

Veertig dagen duurde de reis.

Veertig dagen.

Dat getal kende iedere Israëliet.

Veertig dagen had Mozes op de Sinaï doorgebracht.

Veertig jaren had Israël door de woestijn getrokken.

Veertig dagen zouden later ook een andere Profeet vasten voordat Hij Zijn openbare werk begon.

Alsof God juist in perioden van veertig dagen iets nieuws voorbereidt.

De woestijn veranderde langzaam.

Het landschap werd ruiger.

Hoge rotswanden rezen op uit het zand.

De nachten werden kouder.

De stilte dieper.

Onderweg dacht Elia veel na.

Niet meer zo verward als onder de bremstruik.

Maar de vragen bleven.

“Waarom gebeurde dit allemaal?”

“Waarom heb ik zoveel wonderen gezien...”

“en voel ik mij toch zo leeg?”

Langzaam begon hij te begrijpen dat zijn vermoeidheid ouder was dan de brief van Izebel.

Hij dacht terug aan de jaren bij Kerit.

Aan Sarefat.

Aan de confrontaties met Achab.

Aan de eenzaamheid.

Aan het volk.

Aan de eindeloze verantwoordelijkheid.

Hij had jarenlang gegeven.

Steeds gegeven.

Zonder ooit werkelijk stil te staan.

Misschien had hij gedacht dat Gods kracht zijn eigen grenzen zou vervangen.

Maar zelfs een profeet blijft een mens.

God had hem nooit gevraagd onuitputtelijk te zijn.

Dat had hij zelf gedacht.

Op de veertigste dag zag hij de berg.

Massief.

Imposant.

Donker afstekend tegen de hemel.

Horeb.

De berg waar Mozes ooit Gods stem had gehoord.

Waar het vuur had gebrand.

Waar het verbond gesloten was.

Langzaam begon Elia de helling te beklimmen.

Iedere stap voelde zwaar.

Maar zijn hart voelde lichter dan onder de bremstruik.

Hij wist nog steeds niet waarom God hem hierheen had gebracht.

Hij verwachtte antwoorden.

Misschien een verklaring.

Misschien een nieuw plan.

Misschien eindelijk het antwoord op die ene vraag die hem al weken achtervolgde.

“Waarom, Heere?”

Hij kon niet vermoeden dat God nauwelijks één van zijn vragen rechtstreeks zou beantwoorden.

Want soms geeft God geen uitleg.

Hij geeft iets dat veel groter is.

Hij geeft Zichzelf.

En dat verandert een mens dieper dan duizend antwoorden ooit zouden kunnen doen.

Hoofdstuk 13 God was nog niet klaar met Elia

De veertigste dag brak aan.

De berg Horeb lag voor hem.

Hoog.

Stil.

Onaantastbaar.

Elia bleef staan.

Hij keek omhoog.

Ooit had Mozes hier God ontmoet.

Misschien...

dacht hij...

zal God mij eindelijk uitleggen waarom dit allemaal moest gebeuren.

Hij verlangde naar antwoorden.

Waarom de Karmel?

Waarom Izebel?

Waarom deze vlucht?

Waarom deze leegte?

Waarom had God hem niet eenvoudig beschermd?

Waarom moest juist hij hier doorheen?

Hij wist niet dat hij de verkeerde vragen stelde.

Niet verkeerde vragen omdat God ze niet belangrijk vond.

Maar omdat God een veel grotere vraag wilde beantwoorden.

Niet:

“Waarom gebeurde dit?”

Maar:

“Wie ben jij geworden?”

Wij mensen vragen God vaak naar de gebeurtenissen.

God kijkt naar de mens die door de gebeurtenissen gevormd wordt.

Wij vragen:

“Waarom verloor ik mijn gezondheid?”

God vraagt:

“Wat is er in jouw hart gegroeid?”

Wij vragen:

“Waarom ging mijn huwelijk stuk?”

God vraagt:

“Wie ben jij daardoor geworden?”

Wij vragen:

“Waarom mislukte mijn bediening?”

God vraagt:

“Heb je Mij daardoor dieper leren kennen?”

Het lijkt soms alsof God een andere taal spreekt.

Niet omdat Hij onze pijn niet begrijpt.

Maar omdat Zijn horizon oneindig veel verder reikt dan de onze.

Plotseling bleef Elia stilstaan.

Een herinnering kwam onverwacht boven.

Hij dacht aan de dag waarop hij voor Achab had gestaan.

Wat was hij zeker geweest.

Wat was hij moedig geweest.

Misschien...

heel misschien...

zelfs een beetje trots.

Niet trots op zichzelf.

Maar trots op zijn geloof.

Hij glimlachte schamper.

Hoe subtiel kan hoogmoed zijn.

Niet alleen:

“Kijk eens wat ik kan.”

Maar ook:

“Kijk eens hoe trouw ik ben.”

“Kijk eens hoeveel ik voor God over heb.”

Hij voelde een steek in zijn hart.

Had hij werkelijk gedacht dat God méér van hem hield omdat hij méér offerde?

Hij dacht aan de weduwe.

Zij had bijna niets gehad.

Toch had God haar even liefgehad als hem.

Hij dacht aan Obadja.

Die had nooit vuur uit de hemel gezien.

Toch had God hem gebruikt.

Hij dacht aan de zeventuizend onbekenden.

Geen wonderen.

Geen beroemde namen.

Geen geschiedenisboeken.

Maar God kende ieder van hen persoonlijk.

Misschien...

dacht Elia...

is God veel minder onder de indruk van indrukwekkende bedieningen dan wij.

Misschien zoekt Hij heel andere dingen.

Vertrouwen.

Nederigheid.

Liefde.

Afhankelijkheid.

Terwijl hij verder liep, begon hij iets te begrijpen wat hij vroeger nooit had gezien.

God had hem nooit uitgekozen omdat hij de sterkste was.

Ook niet omdat hij de moedigste was.

Zelfs niet omdat hij de trouwste was.

God had hem uitgekozen...

omdat God genadig is.

Dat maakte alles anders.

Zijn roeping was geen beloning.

Zijn bediening was geen bewijs dat hij beter was dan anderen.

Alles was genade.

Alles.

Zelfs de Karmel.

Zelfs de raven.

Zelfs de weduwe.

Zelfs...

de woestijn.

Hij bleef plotseling staan.

Zelfs de woestijn?

Hij keek om zich heen.

De kale bergen.

Het zand.

De hitte.

De eenzaamheid.

Kon zelfs dit...

genade zijn?

Hij begreep het nog niet.

Maar diep in zijn hart begon voorzichtig een nieuw vertrouwen te groeien.

Misschien had God hem niet verlaten.

Misschien leidde God hem juist hierheen.

Niet om hem te breken.

Maar om hem te bevrijden.

Want zonder de woestijn...

zou Elia altijd gedacht hebben dat de Karmel zijn grootste overwinning was geweest.

Maar God wist beter.

Niet de Karmel.

De Horeb zou zijn grootste overwinning worden.

Want op de Karmel had Elia vuur uit de hemel zien vallen.

Op de Horeb zou hij ontdekken dat God niet alleen de God van het vuur is.

Maar ook de God van de stilte.

Op de Karmel had God Zijn macht geopenbaard.

Op de Horeb zou Hij Zijn Vaderhart openbaren.

En uiteindelijk verandert dat een mens veel dieper.

Niet wanneer hij Gods macht ziet.

Maar wanneer hij Zijn liefde leert kennen.

Misschien is dat wel de grootste les van Elia.

God wilde hem niet eerst een groter profeet maken.

God wilde hem eerst een vrijer mens maken.

En vrijheid begint altijd daar...

waar een mens ontdekt dat hij niet langer hoeft te bewijzen hoe trouw hij is.

Omdat hij allang geliefd is.

Hoofdstuk 14 De tweede bekering van Elia

De zon was nog niet opgekomen toen Elia de laatste meters naar de Horeb beklom.

Hij was moe.

Niet meer zoals onder de bremstruik.

Dat was de moeheid van iemand die niet meer wil leven.

Nu was het de moeheid van iemand die al weken onderweg is.

Een gezonde vermoeidheid.

Zijn lichaam voelde zwaar.

Maar zijn ziel begon langzaam lichter te worden.

Hij bleef staan.

Voor hem lag de grot.

Achter hem de weg die hij had afgelegd.

En ineens drong een gedachte zich aan hem op.

“Ik ben niet dezelfde man die hier veertig dagen geleden aan zijn reis begon.”

Hij dacht terug aan de bremstruik.

Aan zijn woorden.

“Het is genoeg.”

“Neem mijn leven maar.”

Hij schaamde zich.

Hoe had hij dat kunnen zeggen?

Hoe had hij zo weinig vertrouwen kunnen hebben?

Hij wilde God om vergeving vragen.

Maar nog voordat hij iets kon zeggen, leek er diep in zijn hart een andere gedachte op te komen.

“Elia...”

“Ik wist al wat je zou zeggen.”

“Nog voordat jij onder de bremstruik ging liggen.”

“En toch ben Ik gekomen.”

Hij sloot zijn ogen.

Er rolde een traan over zijn gezicht.

Niet uit verdriet.

Maar uit verwondering.

God had hem niet lief gekregen nadat hij herstelde.

God had hem lief gehad toen hij nog wilde sterven.

Misschien...

was dat wel liefde.

Echte liefde.

Hij ging op een steen zitten.

Lang keek hij zwijgend over de woestijn.

Toen dacht hij aan de mensen die hij onderweg had ontmoet.

Aan de weduwe.

Aan Obadja.

Aan Elisa.

Aan de onbekende gelovigen.

Plotseling zag hij iets dat hij nooit eerder had gezien.

Hij was niet de enige geweest die God gebruikte.

God werkte overal.

In stilte.

Verborgen.

Zonder dat hij het wist.

Hij glimlachte.

Hoe had hij ooit kunnen denken dat Gods Koninkrijk van hem afhing?

Hij was slechts één stem geweest.

God had duizenden stemmen.

Misschien wel miljoenen.

Hij herinnerde zich ineens de beek Kerit.

Wat had hij daar eigenlijk geleerd?

Niet preken.

Niet wonderen.

Niet strijd.

Hij had geleerd te ontvangen.

Iedere morgen opnieuw.

Hij had niets kunnen doen om die raven te laten komen.

Hij had alleen zijn handen hoeven openen.

Waarom was hij dat later vergeten?

Waarom was hij gaan denken dat hij alles zelf moest dragen?

Hij dacht aan de Karmel.

Hoe indrukwekkend dat vuur ook was geweest...

het had zijn hart niet veranderd.

Zijn hart veranderde hier.

In de stilte.

Hij moest lachen.

Zacht.

Bijna verlegen.

“Heere...”

“Ik dacht altijd dat U vooral grote dingen deed.”

Hij keek om zich heen.

“Maar U blijkt vooral kleine dingen te doen.”

Een raaf.

Een weduwe.

Een stuk brood.

Een fluistering.

Een jonge boer achter een ploeg.

Hij schudde glimlachend zijn hoofd.

“En toch...”

“...veranderen juist die kleine dingen een mensenleven.”

Hij dacht aan Mozes.

Mozes had veertig jaar in de woestijn geleefd voordat God hem gebruikte.

David had jaren gevlucht.

Jozef had jaren gevangen gezeten.

Abraham had jarenlang gewacht.

Waarom had hij gedacht dat hij de enige was die een woestijn moest doormaken?

Misschien...

dacht hij...

is de woestijn helemaal geen omweg.

Misschien is de woestijn juist de weg.

De plaats waar God mensen leert leven vanuit genade.

Niet vanuit succes.

Voor het eerst sinds lange tijd bad Elia niet om iets.

Hij vroeg niets.

Hij klaagde niet.

Hij verklaarde niets.

Hij zat eenvoudig in Gods nabijheid.

Zoals een kind naast zijn vader zit.

Zonder woorden.

En juist toen begreep hij iets dat hij zijn hele leven had gemist.

Hij had altijd gedacht dat God hem nodig had.

Maar het was precies andersom.

Hij had God nodig.

Iedere dag.

Iedere morgen.

Iedere ademhaling.

Iedere stap.

En vreemd genoeg voelde dat niet als een vernedering.

Het voelde als vrijheid.

De vrijheid om eindelijk geen held meer te hoeven zijn.

Geen onoverwinnelijke profeet.

Geen geestelijke reus.

Alleen...

Elia.

Een mens.

Geliefd.

Gedragen.

Bewaard.

Langzaam kwam de zon boven de bergen uit.

Het eerste licht viel over de kale rotsen.

Elia stond op.

Hij haalde diep adem.

De wereld was niet veranderd.

Izebel leefde nog.

Achab regeerde nog.

Israël was nog steeds verdeeld.

Maar één ding was totaal anders geworden.

Zijn beeld van God.

En wanneer een mens God anders leert kennen...

verandert uiteindelijk zijn hele leven.

Hij wist het nog niet.

Maar jaren later zou hij tegen Elisa zeggen:

“De grootste openbaring van mijn leven was niet het vuur.”

“Het was de stilte.”

Want op de Karmel had hij Gods macht gezien.

Maar op de Horeb had hij Gods Vaderhart leren kennen.

En dat bleek uiteindelijk het wonder te zijn waar hij zijn hele leven naar had gezocht.

Hoofdstuk 15 De stem die zachter was dan de storm

De berg Horeb was anders dan de Karmel.

Op de Karmel had duizenden mensen gestaan.

Hier was niemand.

Geen koning.

Geen priesters.

Geen menigte.

Alleen de wind die tussen de rotsen floot.

Elia vond een spelonk.

Misschien was het dezelfde grot waarin Mozes eeuwen eerder had geschuild toen Gods heerlijkheid voorbijtrok.

Hij wist het niet.

Hij ging naar binnen.

Voor het eerst in lange tijd voelde hij zich veilig.

Niet gelukkig.

Niet genezen.

Maar veilig.

De stilte van de berg leek zijn vermoeide ziel te omarmen.

Hij sloot zijn ogen.

Misschien verwachtte hij dat God nu eindelijk zou uitleggen waarom alles zo anders was verlopen dan hij had gedacht.

Waarom de Karmel niet het begin van een opwekking was geworden.

Waarom Izebel nog steeds regeerde.

Waarom hij, de profeet van God, hier als een vluchteling in een grot zat.

Toen klonk een stem.

Niet hard.

Niet dreigend.

Eenvoudig.

“Wat doe je hier, Elia?”

Elia schrok.

Niet van de vraag.

Maar van de manier waarop zij werd gesteld.

Er klonk geen verwijt in door.

Geen teleurstelling.

Alleen belangstelling.

Alsof God hem uitnodigde zijn hart eindelijk helemaal open te leggen.

De woorden stroomden eruit.

“Heere...”

“Ik heb mij met heel mijn hart ingezet.”

“Ik heb alles gegeven.”

“Israël heeft Uw verbond verlaten.”

“Uw altaren afgebroken.”

“Uw profeten gedood.”

“Ik ben alleen overgebleven.”

“En nu zoeken zij ook mijn leven.”

Hij zweeg.

Misschien dacht hij:

Nu begrijpt God tenminste waarom ik gevlucht ben.

Maar God ging niet in discussie.

Hij zei niet:

“Dat zie je verkeerd.”

Hij zei ook niet:

“Je overdrijft.”

Hij luisterde.

Soms is luisteren de grootste vorm van liefde.

Toen sprak God opnieuw.

“Kom naar buiten.”

“Ga op de berg staan.”

Elia liep langzaam uit de grot.

De lucht was strakblauw.

Geen wolkje.

Geen geluid.

Plotseling begon de aarde te dreunen.

Een stormwind raasde langs de bergwand.

Rotsblokken braken los.

Stenen stortten de diepte in.

Het geluid was oorverdovend.

Elia greep zich vast aan een uitstekende rots.

Hij had eerder stormen meegemaakt.

Hij wist dat God Zich soms in de storm openbaarde.

Hij wachtte.

Maar diep vanbinnen wist hij ineens:

God is hier niet.

Niet omdat Hij afwezig was.

Maar omdat Hij Zich anders wilde laten kennen.

De storm ging liggen.

Toen begon de aarde zelf te beven.

De berg schudde.

Scheuren trokken door de rotsen.

Stofwolken vulden de lucht.

De grond golfde onder zijn voeten.

Elia dacht aan de verhalen over de Sinaï.
Aan Mozes.
Aan de berg die beefde toen God neerdaalde.
Hij wachtte opnieuw.
Maar weer wist hij:
God is hier niet.
Daarna verscheen vuur.
Vlammen likten langs de rotswanden.
De hitte deed hem denken aan de Karmel.
Aan het altaar.
Aan het vuur dat de hemel had geopend.
Zijn hart begon sneller te kloppen.
Zou God opnieuw zo spreken?
Maar ook nu...
God was niet in het vuur.
Toen werd het stil.
Zo stil dat Elia zijn eigen ademhaling hoorde.
Geen wind.
Geen vuur.
Geen aardbeving.
Zelfs de vogels leken te zwijgen.
En juist in die stilte...
klonk een zachte stem.
Geen donder.
Geen machtige bazuin.

Geen overweldigende openbaring.

Een fluistering.

Zo zacht dat alleen een stil geworden hart haar kon horen.

Elia trok onmiddellijk zijn mantel voor zijn gezicht.

Niet uit angst.

Maar uit ontzag.

Nu wist hij:

Dit was God.

Later zou Elia misschien begrijpen waarom.

Op de Karmel had hij Gods macht leren kennen.

Op de Horeb leerde hij Gods hart kennen.

Hij had gedacht dat Gods Koninkrijk vooral gebouwd werd door vuur uit de hemel.

Maar God werkte meestal anders.

Veel stiller.

Veel geduldiger.

Veel dieper.

God overwint zelden alleen door spectaculaire wonderen.

Hij verandert mensen vaak in de verborgenheid.

Zoals een zaadje onder de grond groeit.

Zoals een kind in de moederschoot.

Zoals gist langzaam het deeg doorzuurt.

Zoals liefde een mens van binnen verandert.

Misschien had Elia gedacht dat één groot wonder heel Israël zou bekeren.

Maar God bouwde al eeuwen aan Zijn plan.

Generatie na generatie.

Hart na hart.

Niet met geweld.

Maar met trouw.

Toen stelde God opnieuw dezelfde vraag.

“Wat doe je hier, Elia?”

Nu begreep Elia dat God niet naar zijn locatie vroeg.

God vroeg naar zijn hart.

Waarom was hij werkelijk gevlucht?

Was het alleen Izebel?

Of was er iets diepers?

Elia gaf opnieuw hetzelfde antwoord.

Hij had alles gegeven.

Hij voelde zich alleen.

Zijn werk leek mislukt.

Zijn woorden klonken eerlijk.

Maar God liet hem zien dat eerlijkheid nog niet hetzelfde is als waarheid.

Want Elia vergiste zich op drie punten.

Hij dacht dat hij alleen was.

Hij was niet alleen.

Hij dacht dat Gods werk was mislukt.

Dat was niet zo.

Hij dacht dat alles van hem afhing.

Ook dat was niet waar.

Dat waren geen leugens die hij bewust vertelde.

Het waren de conclusies van een uitgeput hart.

En een uitgeput hart ziet de werkelijkheid vaak door een donkere sluier.

Toen sprak God woorden die Elia nooit meer zou vergeten.

“Ga terug.”

Niet:

“Blijf hier.”

Niet:

“Je bent afgeschreven.”

Niet:

“Ik zoek een ander.”

Maar:

“Ga terug.”

God had zijn profeet niet naar de Horeb gebracht om afscheid van hem te nemen.

Hij had hem daarheen gebracht om hem opnieuw uit te zenden.

Niet als dezelfde man.

Maar als een genezen man.

Een man die geleerd had dat Gods Koninkrijk niet rust op de schouders van één mens.

Hoe groot die mens ook is.

En juist daarin begon de echte bevrijding van Elia.

Niet toen zijn omstandigheden veranderden.

Maar toen zijn beeld van God veranderde.

Hij ontdekte opnieuw dat God niet afhankelijk was van Elia.

Maar dat Elia volledig afhankelijk mocht zijn van God.

Hoofdstuk 16 Zevenduizend onbekende gelovigen

Elia bleef zwijgend staan.

De woorden van God echoden nog na tussen de rotswanden.

“Ga terug.”

Wat een wonderlijk antwoord.

Hij had een verklaring verwacht.

Waarom de Karmel niet tot een nationale bekering had geleid.

Waarom Izebel nog steeds regeerde.

Waarom God zoveel toeliet.

Maar God had geen antwoord gegeven op zijn “waarom”.

In plaats daarvan had Hij iets veel beters gedaan.

Hij had Elia laten zien Wie Hij Zelf was.

En ineens besepte de profeet iets.

Misschien had hij al die tijd geprobeerd Gods werk te dragen...

terwijl God hem juist had willen dragen.

God sprak opnieuw.

“Je zult Hazaël zalven tot koning over Syrië.”

Elia luisterde aandachtig.

Syrië?

Wat had een heidense koning met Gods plan te maken?

Maar God keek verder dan Israël.

Hij bestuurde niet alleen Zijn volk.

Hij bestuurde de geschiedenis.

Koningen kwamen.

Koningen verdwenen.
Rijken ontstonden.
Rijken vielen.
Maar boven alle troonkamers stond nog altijd één troon.
De troon van God.
Dat gaf Elia een rust die hij lang niet had gevoeld.
De toekomst hing niet af van Achab.
Niet van Izebel.
Zelfs niet van hem.
De toekomst lag veilig in Gods handen.

“Je zult Jehu zalven.”
Bij het horen van die naam keek Elia op.
Jehu.
Een onbekende legerofficier.
God had hem uitgekozen.
Niet omdat hij beroemd was.
Maar omdat God hem kende.
Later zou juist Jehu het oordeel over Izebels huis voltrekken.
Niet Elia.
Ook dat was een bevrijding.
Elia hoefde het onrecht niet zelf recht te zetten.
God zou daarvoor zorgen.
Op Zijn tijd.

Toen volgde de grootste verrassing.

“En Elisa...”

“...de zoon van Safat...”

“...zul je tot profeet zalven in jouw plaats.”

Elia voelde iets wat hij lang niet had gevoeld.

Eerst verbazing.

Daarna opluchting.

En tenslotte dankbaarheid.

Er kwam iemand na hem.

Gods werk zou doorgaan.

Zelfs wanneer Elia er niet meer zou zijn.

Hoe vaak denken mensen dat alles instort wanneer zij uitvallen?

Dat hun gezin zonder hen niet verder kan.

Hun gemeente.

Hun bedrijf.

Hun bediening.

Hun project.

Maar Gods Koninkrijk heeft nooit op één mens gerust.

Dat is tegelijk confronterend...

en bevrijdend.

Toen sprak God woorden die Elia diep raakten.

“Ik heb nog zeventuizend mensen overgelaten...”

“...die hun knieën niet voor Baäl hebben gebogen.”

Elia sloot zijn ogen.

Zevenduizend...

Hij had gedacht dat hij alleen was.

Hoe vaak had hij dat niet gezegd?

“Ik alleen ben overgebleven.”

Maar hij was nooit alleen geweest.

Terwijl hij dacht dat Gods werk instortte...

waren er duizenden mannen en vrouwen trouw gebleven.

Onbekende mensen.

Geen profeten.

Geen koningen.

Geen beroemde leiders.

Gewone gelovigen.

Moeders.

Boeren.

Herders.

Oude mensen.

Jonge mensen.

Mensen die niemand kende...

behalve God.

Misschien zat ergens een oude vrouw iedere avond trouw te bidden.

Misschien vertelde een vader zijn kinderen in het geheim over Abraham.

Misschien zongen gezinnen fluisterend de psalmen van David, bang dat burens hen zouden verraden.

God kende ze allemaal.

Bij naam.

Elia niet.

En juist daarin lag zijn vergissing.

Hij had gedacht dat alleen zichtbaar werk belangrijk was.

Maar God zag vooral het verborgen werk.

Terwijl hij daar stond, begon Elia langzaam te glimlachen.

Voor het eerst sinds de Karmel.

Niet omdat alle problemen opgelost waren.

Achab leefde nog.

Izebel leefde nog.

De afgoderij was nog niet verdwenen.

Maar zijn blik was veranderd.

Hij keek niet langer alleen naar wat verkeerd ging.

Hij zag weer wat God deed.

En dat bleek veel meer te zijn dan hij ooit had vermoed.

De volgende morgen begon de terugreis.

Dezelfde weg.

Maar een andere reiziger.

Zijn omstandigheden waren nauwelijks veranderd.

Toch voelde alles anders.

Hij liep rustiger.

Langzamer.

Hij hoefde niet meer alles zelf op te lossen.

Hij hoefde God niet meer te verdedigen.

Hij hoefde de geschiedenis niet meer te dragen.

Hij mocht eenvoudig gehoorzamen.

Stap voor stap.

Dat was genoeg.

Na enkele dagen zag hij een uitgestrekt veld.

Twaalf span ossen trokken zware houten ploegen door de vruchtbare aarde.

Achter de laatste ploeg liep een jonge man.

Sterk gebouwd.

Zijn handen zaten onder de aarde.

Zijn gezicht glom van het zweet.

Hij werkte met volle aandacht.

Hij keek niet voortdurend om zich heen.

Hij wilde indruk maken op niemand.

Elia bleef staan.

Dus dit is hem...

Geen indrukwekkende profeet.

Geen priester.

Geen redenaar.

Een boer.

God glimlachte als het ware opnieuw.

Hij kiest zelden de mensen die wij zouden kiezen.

Langzaam liep Elia naar hem toe.

De jonge man keek verbaasd op.

Zonder één woord los te maken van zijn schouders, nam Elia zijn profetenmantel af.

Die oude mantel had hem jarenlang beschermd tegen zon, regen en kou.

Hij had hem gedragen bij de beek Kerit.

In Sarefat.

Op de Karmel.

Onder de bremstruik.

Op de Horeb.

Nu legde hij hem zacht over de schouders van de jonge boer.

Elisa keek hem sprakeloos aan.

Hij begreep onmiddellijk wat dit betekende.

Niet alleen een nieuwe taak.

Een nieuw leven.

Hij liet de ploeg stilvallen.

De ossen bleven staan.

Zijn oude bestaan liep ten einde.

En Elia...

Elia keek voor het eerst zonder verdriet naar de toekomst.

Want hij wist nu:

Gods werk eindigt nooit met één mens.

En juist daarom mocht hij eindelijk loslaten.

Hoofdstuk 17 De mantel

De zon stond hoog boven de vlakte van Abel-Mehola.

Het graan golfde zacht in de wind.

Aan de rand van het veld trokken twaalf span ossen zware houten ploegen door de donkere aarde.

Het was een indrukwekkend gezicht.

De meeste boeren konden zich één span ossen veroorloven.

Twee als zij rijk waren.

Twaalf betekende dat deze familie welgesteld was.

Maar de jonge man achter de laatste ploeg leek zich daar nauwelijks van bewust.

Hij werkte rustig.

Met vaste bewegingen.

Hij keek niet voortdurend om zich heen.

Hij had geen behoefte aan bewondering.

Zijn aandacht lag volledig bij de ploeg die recht door de aarde moest gaan.

Zijn naam was Elisa.

Hij wist niet dat deze dag zijn leven voorgoed zou veranderen.

Elia bleef op enige afstand staan.

Hij keek lange tijd zwijgend naar de jonge boer.

“Is dit hem?”

Hij had iets anders verwacht.

Misschien een jonge profeet.

Een vurige prediker.

Iemand die al bekend was.

Maar God had opnieuw iemand gekozen die niemand kende.

Zoals David ooit tussen de schapen.

Zoals Mozes achter de kudde van Jethro.

Zoals Gideon die tarwe dorsde in een wijnpers.

God lijkt een bijzondere voorkeur te hebben voor mensen die niemand opmerkt.

Elia glimlachte.

Hij herkende ineens iets.

Jaren geleden was hij zelf ook zo geweest.

Een onbekende man uit Tisbe.

Niemand had hem gezocht.

Niemand had hem verwacht.

Tot God zijn naam uitsprak.

Misschien begint iedere roeping wel met het eenvoudige feit dat God iemand ziet die door anderen over het hoofd wordt gezien.

Langzaam liep hij het veld op.

Elisa hoorde de voetstappen pas toen de oude profeet vlak naast hem stond.

Hij zette de ploeg stil.

De ossen bleven geduldig wachten.

Hun warme adem steeg op in de middagzon.

De jonge boer keek verbaasd naar de vreemdeling.

Hij kende hem onmiddellijk.

Heel Israël kende deze man.

De profeet van de Karmel.

De man van het vuur.

De man die zelfs koningen aansprak alsof zij gewone mensen waren.

Maar waarom stond hij hier?

Waarom keek hij hem zo aandachtig aan?

Geen van beiden zei iets.

Sommige ontmoetingen zijn te groot voor woorden.

Heel langzaam maakte Elia de gesp van zijn mantel los.

Het was een eenvoudige mantel.

Verweerd.

Hier en daar gerepareerd.

De stof rook naar zon, regen, stof en woestijn.

Hij had hem gedragen bij Kerit.

In Sarefat.

Op de Karmel.

Onder de bremstruik.

Op de Horeb.

Deze mantel droeg de geschiedenis van een heel leven.

Elia hield hem even vast.

Misschien dacht hij terug aan de dag waarop hij zelf geroepen was.

Toen legde hij de mantel zwijgend over de schouders van Elisa.

Niet plechtig.

Niet indrukwekkend.

Bijna teder.

Een oud stuk stof.

Meer niet.

En toch begreep Elisa onmiddellijk wat dit betekende.

God had gesproken.

Niet met woorden.

Maar met een mantel.

Er viel een lange stilte.

De wind speelde met de rafels van de oude stof.

Elisa keek naar de mantel.

Toen naar Elia.

Toen weer naar zijn ploeg.

Hij voelde hoe twee werelden aan hem trokken.

De wereld die hij kende.

En de wereld die God voor hem had voorbereid.

Hij dacht aan zijn vader.

Aan zijn moeder.

Aan de boerderij.

Aan de velden.

Aan de zekerheid.

En aan deze oude profeet, die niets bezat behalve God.

“Mag ik afscheid nemen?”

vroeg Elisa zacht.

Elia knikte.

“Ga.”

Meer zei hij niet.

Hij dwong niemand.

God roept.

Maar Hij slaapt nooit.

Elisa liep naar zijn ouders.

Zijn vader zag onmiddellijk wat er gebeurd was.

Hij kende de mantel.

Hij kende de verhalen.

Hij keek zijn zoon lang aan.

Geen van beiden sprak.

Soms zijn woorden te klein.

Toen omhelsde hij hem.

Zijn moeder hield hem nog iets langer vast.

Geen tranen.

Alleen liefde.

En loslaten.

Daarna deed Elisa iets onverwachts.

Hij nam de houten ploeg.

Hakte hem in stukken.

De ossen werden geslacht.

Van het hout maakte hij een vuur.

Het vlees werd verdeeld onder de mensen van het dorp.

Een feestmaal.

Geen begrafenis.

Geen afscheid in verdriet.

Maar een viering.

Want gehoorzaamheid aan God is uiteindelijk geen verlies.

Het is een nieuw begin.

Van een afstand keek Elia toe.

Hij glimlachte.

Hij zag iets van zichzelf terug.

Maar ook iets wat hij zelf nooit zo goed had gekund.

Rust.

Deze jonge man hoefde niets te bewijzen.

Misschien zou Elisa ooit grotere wonderen doen dan hijzelf.

Dat maakte hem niet jaloers.

Integendeel.

Hij voelde alleen dankbaarheid.

Want voor het eerst sinds de Horeb wist hij zeker:

Gods werk gaat altijd verder.

Niet omdat grote mensen elkaar opvolgen.

Maar omdat een grote God gewone mensen roept.

Die avond liepen zij samen de zon tegemoet.

Een oude profeet.

Een jonge leerling.

Geen van beiden wist hoeveel jaren zij samen zouden optrekken.

Maar God wist het.

Elia keek even opzij.

“Weet je, Elisa...”

De jonge man keek hem vragend aan.

“Vroeger dacht ik dat een profeet vooral moest leren spreken.”

Hij glimlachte.

“Nu weet ik dat een profeet eerst moet leren luisteren.”

“Waarnaar?”

vroeg Elisa.

Elia keek naar de langzaam ondergaande zon.

“Naar de Stem...”

“...die zelfs hoorbaar blijft wanneer alle andere stemmen zwijgen.”

En zwijgend liepen zij verder.

Niet meer als meester en onbekende.

Maar als twee reizigers.

Beiden gedragen door dezelfde God.

Hoofdstuk 18 De wagen van vuur

De jaren gingen voorbij.

Israël bleef een onrustig land.

Koningen kwamen.

Koningen verdwenen.

Soms leek het alsof de geschiedenis steeds opnieuw dezelfde fouten maakte.

Maar Elia was veranderd.

Wie hem jaren later ontmoette, zag nog steeds dezelfde profeet.

Dezelfde eenvoudige mantel.

Dezelfde indringende ogen.

Dezelfde liefde voor God.

Toch was hij niet meer dezelfde man.

De vurige ijver was gebleven.

De gejaagdheid was verdwenen.

Hij sprak minder.

Hij luisterde meer.

Vroeger had hij gedacht dat iedere strijd onmiddellijk beslist moest worden.

Nu wist hij dat God eeuwen de tijd neemt om Zijn plannen uit te voeren.

Vroeger voelde iedere mislukking als zijn eigen verantwoordelijkheid.

Nu wist hij dat zelfs Gods grootste knechten slechts medewerkers zijn.

God alleen voltooit Zijn werk.

Naast hem liep Elisa.

De jonge boer was inmiddels een volwassen profeet geworden.

Onderweg stelde hij honderden vragen.

“Waarom bad u toen zo?”

“Wat dacht u op de Karmel?”

“Was u nooit bang?”

Soms antwoordde Elia.

Soms glimlachte hij alleen.

Over één onderwerp sprak hij bijna nooit.

De bremstruik.

Niet omdat hij zich schaamde.

Maar omdat sommige lessen zo diep zijn dat woorden er nauwelijks recht aan doen.

Op een avond vroeg Elisa toch voorzichtig:

“Meester...”

“Wanneer hebt u God het duidelijkst ontmoet?”

Elisa verwachtte waarschijnlijk het antwoord:

“Toen het vuur uit de hemel viel.”

Maar Elia keek zwijgend naar de sterren.

Na lange tijd zei hij zacht:

“Niet op de Karmel.”

Elisa keek verbaasd op.

“Niet?”

“Nee.”

“Op Horeb.”

“In de stilte.”

Hij glimlachte.

“Ik heb Gods macht op de Karmel leren kennen.”

“Maar Zijn hart...”

“...dat heb ik pas in de stilte ontdekt.”

De tijd naderde.

Elia wist het.

God had het hem laten zien.

Zijn werk op aarde liep ten einde.

Hij voelde geen angst.

Geen verdriet.

Alleen een diep verlangen.

Toch zei hij er nauwelijks iets over.

Zoals Mozes ooit rustig de Nebo beklom, zo begon ook Elia aan zijn laatste reis.

Van Gilgal naar Bethel.

Van Bethel naar Jericho.

Van Jericho naar de Jordaan.

Overal waar hij kwam, wilden mensen afscheid nemen.

De profetenzonen stonden zwijgend langs de weg.

Hun ogen verrieden dat zij meer wisten dan zij durfden uit te spreken.

Steeds opnieuw zei Elia tegen Elisa:

“Blijf hier.”

Maar Elisa antwoordde telkens hetzelfde.

“Zo waar de HEERE leeft...”

“Ik zal u niet verlaten.”

Elia glimlachte.

Hij herkende iets van zichzelf.

Ook hij had ooit zo vastgehouden aan zijn meester.

Bij de Jordaan bleef Elia staan.

Het water stroomde rustig voorbij.

Hij nam zijn oude mantel.

Dezelfde mantel die zoveel geschiedenis had meegedragen.

Hij sloeg ermee op het water.

Meteen week de rivier uiteen.

Een droog pad verscheen.

Samen liepen zij naar de overkant.

Zoals eeuwen eerder Israël door de Schelfzee was getrokken.

Zoals Jozua ooit de Jordaan overstak.

God schreef opnieuw geschiedenis.

Aan de overkant bleef Elia staan.

Hij keek Elisa aan.

“Vraag wat je wilt.”

“Voordat ik van je weggenomen word.”

Elisa aarzelde niet.

“Ik verlang niet naar rijkdom.”

“Niet naar macht.”

“Niet naar eer.”

“Laat mij een dubbel deel ontvangen van de geest die op u rust.”

Elia glimlachte.

Wat een bijzondere vraag.

Geen verlangen naar de mantel.

Maar naar God.

Geen verlangen om beroemd te worden.

Maar om bruikbaar te zijn.

“Dat is een moeilijke zaak.”

“Maar...”

“...als je mij ziet wanneer ik word weggenomen...”

“...zal het gebeuren.”

Toen gebeurde het.

Plotseling veranderde de lucht.

Een geweldige wind begon te waaien.

Niet dreigend.

Maar vol majesteit.

Het licht werd helderder.

De hemel leek zich te openen.

En toen...

verscheen een vurige wagen.
Vurige paarden.
Niet van deze wereld.
Elisa viel op zijn knieën.
Hij kon nauwelijks kijken.
Tussen hen beiden ontstond een scheiding.
Langzaam werd Elia omhoog gedragen.
Niet stervend.
Niet lijdend.
Niet gebroken.
Maar levend.
Zijn mantel gleed van zijn schouders.
De wind nam hem mee.
Hij dwarrelde langzaam naar beneden.
Recht voor Elisa's voeten.
De oude profeet keek nog één keer naar beneden.
Niet met verdriet.
Maar met vrede.
Zijn gezicht straalde.
Niet door het vuur van de wagen.
Maar door de nabijheid van God.
De God Die hem had gevoed bij Kerit.
Die hem had onderhouden in Sarefat.
Die hem moed had gegeven op de Karmel.
Die hem had gevonden onder de bremstruik.

Die hem had opgezocht op de Horeb.

En Die hem nu thuisbracht.

Toen verdween hij.

Niet in de verte.

Maar in de heerlijkheid van God.

Elisa bleef alleen achter.

Hij pakte de oude mantel op.

De mantel rook nog naar stof.

Naar regen.

Naar de woestijn.

Naar een lang leven met God.

Hij liep terug naar de Jordaan.

Sloeg met de mantel op het water.

“Waar is de HEERE...”

“...de God van Elia?”

Opnieuw week het water uiteen.

Niet omdat de mantel bijzondere kracht bezat.

Maar omdat dezelfde God nog altijd leefde.

God was niet met Elia verdwenen.

Hij was gebleven.

Hoofdstuk 19 De laatste wandeling

De morgen brak stil aan.

Een dunne nevel hing boven de Jordaan.

De zon kleurde de heuvels goud, terwijl de eerste vogels voorzichtig hun lied begonnen.

Elia stond al buiten.

Zijn mantel hing los over zijn schouders.

Hij keek naar het water.

Zo vaak had hij gedacht dat het einde van zijn leven op een slagveld zou zijn.

Of in een donkere gevangenis.

Of door het zwaard van Izebel.

God had anders beschikt.

Zoals altijd.

Achter hem hoorde hij voetstappen.

Elisa.

De jonge profeet zei niets.

Hij voelde dat deze dag anders was.

De stilte tussen hen voelde niet ongemakkelijk.

Zij was vol.

Zoals stilte alleen vol kan zijn tussen mensen die elkaar werkelijk kennen.

Ze begonnen te lopen.

Na een lange tijd verbrak Elia het zwijgen.

“Elisa...”

“Ja, meester.”

“Weet je waar ik het meeste spijt van heb?”

Elisa dacht even na.

“Dat u bent gevlucht voor Izebel?”

Elia glimlachte.

“Nee.”

“Dat dacht ik vroeger ook.”

Hij schudde langzaam zijn hoofd.

“Mijn grootste fout was veel eerder begonnen.”

Elisa keek hem vragend aan.

“Ik dacht jarenlang dat Gods Koninkrijk sterker zou worden als ik harder werkte.”

Hij plukte een grasspriet langs het pad.

“Ik dacht dat meer inzet altijd meer vrucht zou opleveren.”

Hij zuchtte.

“Maar Gods Koninkrijk groeit niet omdat mensen zich uitputten.”

“Het groeit omdat God leven geeft.”

Ze liepen verder.

In de verte werkte een boer op zijn akker.

Kinderen renden lachend achter elkaar aan.

Elia bleef even kijken.

“Zie je die kinderen?”

Elisa knikte.

“Toen ik jong was, dacht ik dat God vooral aanwezig was tijdens grote gebeurtenissen.”

“Op de Karmel.”

“Bij de raven.”

“Bij wonderen.”

Hij glimlachte.

“Nu zie ik Hem ook hier.”

“In een vader die zijn zoon leert ploegen.”

“In een moeder die brood bakt.”

“In een kind dat lacht.”

Hij keek Elisa aan.

“God woont niet alleen op de berg.”

“Hij wandelt ook door de dalen.”

Na enige tijd vroeg Elisa voorzichtig:

“Mag ik u iets vragen?”

“Natuurlijk.”

“Was u werkelijk zo wanhopig onder de bremstruik?”

Elia bleef stilstaan.

Hij keek lang naar de rivier.

“Ja.”

Zijn stem was nauwelijks hoorbaar.

“Meer dan jij je kunt voorstellen.”

Hij slikte.

“Ik wilde niet alleen stoppen met mijn werk.”

“Ik wilde stoppen met leven.”

Elisa zei niets.

Hij had dit nooit verwacht.

Voor hem was Elia altijd de onverschrokken profeet geweest.

De man van het vuur.

Niet een mens die had verlangd naar de dood.

“Ik schaamde mij daarvoor.”

vervolgde Elia.

“Jarenlang.”

“Tot ik ontdekte dat God Zich daar helemaal niet voor schaamde.”

Hij glimlachte.

“Weet je wat mij nog steeds het meest verwondert?”

Elisa schudde zijn hoofd.

“Dat God mij nooit heeft gevraagd waarom ik zo weinig geloof had.”

“Niet?”

“Nee.”

“Hij vroeg alleen...”

‘Wat doe je hier, Elia?’

“Dat was geen vraag van een Rechter.”

“Dat was de vraag van een Vader.”

Ze gingen op een grote steen zitten.

De Jordaan stroomde rustig voorbij.

“Elisa...”

“Ja?”

“Onthoud dit goed.”

“Wanneer jij ooit denkt dat alles mislukt is...”

“...ga dan niet eerst op zoek naar antwoorden.”

“Zoek God.”

“Wanneer jij denkt dat iedereen je verlaten heeft...”

“...zoek God.”

“Wanneer je denkt dat je bediening voorbij is...”

“...zoek God.”

Hij glimlachte.

“En wanneer je denkt dat je sterk bent...”

“...zoek Hem dan ook.”

Elisa moest lachen.

“Waarom dan?”

“Omdat juist sterke mensen soms vergeten dat zij gedragen worden.”

De oude profeet keek naar zijn handen.

Ze waren ruw.

Vol littekens.

“Vroeger schaamde ik mij voor deze littekens.”

“Nu niet meer.”

“Waarom niet?”

“Omdat iedere wond mij iets over God geleerd heeft.”

Hij keek naar Elisa.

“De Karmel leerde mij dat God almachtig is.”

“De bremstruik leerde mij dat Hij barmhartig is.”

“De Horeb leerde mij dat Hij dichtbij is.”

“Maar weet je wat de moeilijkste les was?”

Elisa wachtte.

“Dat God ook God blijft...”

“...wanneer Hij niets uitlegt.”

De zon stond inmiddels hoog.

De warmte begon toe te nemen.

Toch liepen zij rustig verder.

Niet gehaast.

Alsof de tijd zelf langzamer was gaan lopen.

Na een lange stilte zei Elia:

“Ik heb vroeger vaak gedacht dat ik God verdedigde.”

Hij glimlachte.

“Wat een dwaasheid.”

Elisa keek hem verbaasd aan.

“God heeft geen verdedigers nodig.”

“Hij zoekt getuigen.”

“Er is een groot verschil.”

“Een verdediger is bang dat God zal verliezen.”

“Een getuige weet dat God al overwonnen heeft.”

Ze bereikten een kleine heuvel.

Vanaf daar konden zij de Jordaan opnieuw zien glinsteren.

Elia bleef staan.

“Mijn jongen...”

Hij legde zijn hand op Elisa's schouder.

“Ik geef je geen geheim om grote wonderen te doen.”

“Ik geef je iets veel kostbaarders.”

Elisa keek hem aandachtig aan.

“Bewaar je hart.”

“Niet je reputatie.”

“Niet je bediening.”

“Niet je succes.”

“Je hart.”

“Want de dag dat jouw bediening belangrijker wordt dan jouw gemeenschap met God...”

“...begint ongemerkt de weg naar je eigen bremstruik.”

Elisa knikte langzaam.

Hij voelde dat deze woorden niet uit een boek kwamen.

Maar uit een leven.

Een leven dat God had geleid door vuur...

door stilte...

door tranen...

en uiteindelijk door genade.

Die avond zaten zij samen zwijgend onder de sterren.

Geen van beiden wist hoeveel woorden er nog gesproken zouden worden.

Maar beiden wisten één ding zeker.

De God Die hen geroepen had...

zou ook de laatste stap van hun reis begeleiden.

Hoofdstuk 20 De laatste ochtend

Die morgen werd Elia ongewoon vroeg wakker.

Hij bleef nog een tijd liggen.

Niet omdat hij moe was.

Integendeel.

Hij voelde zich lichter dan in jaren.

Hij luisterde naar de geluiden van de ontwakende aarde.

Een merel begon te zingen.

In de verte blafte een hond.

Een haan kraaide.

Gewone geluiden.

Misschien wel de mooiste geluiden die God ooit gemaakt heeft.

Hij glimlachte.

Jarenlang had hij gedacht dat God vooral sprak in stormen.

Nu hoorde hij Hem ook in een zingende vogel.

Hij sloot zijn ogen.

“Heere...”

“Wat bent U geduldig geweest met mij.”

Er kwamen geen grote woorden.

Geen indrukwekkend gebed.

Alleen dankbaarheid.

Voor Kerit.

Voor Sarefat.

Voor de Karmel.

Zelfs...

voor de bremstruik.

Want zonder de bremstruik had hij Gods hart nooit zo leren kennen.

Hij stond op.

Zijn knieën waren stijver geworden.

Zijn haar grijs.

Zijn handen getekend door een leven vol reizen.

Maar zijn ogen...

zijn ogen straalden een rust die Elisa nooit eerder had gezien.

Toen Elisa naar buiten kwam, zag hij het onmiddellijk.

“Meester...”

“U wist dat ik vroeg wakker zou zijn.”

Elia glimlachte.

“Nee.”

“Maar Iemand anders wist het.”

Ze lachten allebei.

Tijdens het ontbijt aten ze nauwelijks.

Niet omdat het brood niet smaakte.

Maar omdat woorden moeilijk werden.

Er hing iets in de lucht.

Geen dreiging.

Geen verdriet.

Eerder...

heilige verwachting.

Elisa durfde het niet te vragen.

Maar diep vanbinnen wist hij het.

Vandaag zou alles veranderen.

Ze begonnen te wandelen.

Langzaam.

Niet gehaast.

Alsof iedere stap betekenis had.

Bij Gilgal kwamen enkele profetenzonen naar hen toe.

Ze bogen diep voor Elia.

Hun gezichten stonden ernstig.

Toen Elia verder liep, trok één van hen Elisa voorzichtig apart.

“Wist je het?”

Elisa keek hem aan.

“Wat?”

“Dat de HEERE vandaag je meester van je zal wegnemen?”

Het bleef even stil.

Elisa voelde een steek door zijn hart.

Hij had het gevoeld.

Maar nu werd het uitgesproken.

“Ja...”

zei hij zacht.

“Ik weet het.”

“Praat er niet over.”

Niet omdat hij boos was.

Maar omdat sommige waarheden te groot zijn om hardop uit te spreken.

Ze liepen verder.

Elia keek niet achterom.

Hij wist dat velen hem naketen.

Misschien verwachtten ze nog één groot wonder.

Nog één machtige preek.

Nog één vuur uit de hemel.

Maar God werkt zelden zoals mensen verwachten.

Zijn laatste wonder zou geen overwinning op een vijand zijn.

Zijn laatste wonder zou thuiskomen zijn.

Onderweg keek Elia naar de velden.

Boeren waren alweer bezig met zaaien.

Hij bleef even staan.

“Weet je wat mij altijd verwonderd heeft, Elisa?”

“Wat dan?”

“Een boer zaait.”

“Hij kan de regen niet maken.”

“Hij kan het zaad niet laten ontkiemen.”

“Hij kan de zon niet bevelen.”

“Hij kan alleen trouw zaaien.”

Hij keek Elisa diep aan.

“Zo is het ook met Gods Koninkrijk.”

“Wij zaaien.”

“God geeft leven.”

“Verwar die twee nooit.”

Elisa knikte langzaam.

Hij voelde dat hij deze woorden zijn hele leven zou meedragen.

Even later kwamen zij langs een oude vijgenboom.

Elia streek met zijn hand langs de ruwe bast.

“Zie je deze boom?”

“Ja.”

“Wie hem gisteren geplant heeft...”

“...zal nooit onder zijn schaduw zitten.”

Elisa keek hem vragend aan.

“En toch plant hij hem.”

Elia glimlachte.

“Dat is geloof.”

“Werken aan iets...”

“...waarvan jij misschien nooit het resultaat zult zien.”

Hij keek omhoog naar de bladeren die zacht bewogen in de wind.

“Ik heb vroeger gedacht dat ik het resultaat moest zien.”

“Nu weet ik...”

“...dat gehoorzaamheid belangrijker is dan zichtbare vrucht.”

Ze bereikten een heuvel.

Vanaf daar zagen ze de Jordaan glinsteren in het zonlicht.

Elia bleef staan.

Hij ademde diep in.

“Het is mooi.”

“Wat?”

“Dat God mensen meestal niet vertelt...”

“...wanneer hun laatste dag is.”

Elisa keek hem verwonderd aan.

“Waarom is dat mooi?”

“Omdat wij dan iedere dag mogen leven alsof hij kostbaar is.”

Hij glimlachte.

“Maar vandaag heeft God mij het wel verteld.”

“En weet u...”

vroeg Elisa voorzichtig.

“Ja.”

“Bent u bang?”

Elia keek lange tijd zwijgend naar de rivier.

Toen schudde hij langzaam zijn hoofd.

“Nee.”

“Waarom niet?”

“Omdat ik Hem inmiddels ken.”

Hij glimlachte.

“Vroeger vertrouwde ik vooral op Zijn macht.”

“Nu vertrouw ik op Zijn hart.”

En dat...

dacht Elisa...

was misschien wel het grootste wonder dat hij ooit bij zijn meester had gezien.

Niet dat hij vuur uit de hemel had zien vallen.

Maar dat hij een mens zag die niet langer bang was om God volledig te vertrouwen.

De Jordaan lag nu vlak voor hen.

Aan de overkant schitterde het licht.

En de hemel...

leek dichterbij dan ooit tevoren.

Hoofdstuk 21 Thuiskomen

De Jordaan stroomde rustig.

Het water kabbelde over de gladde stenen alsof het dezelfde rivier was die hier al sinds de schepping stroomde.

Elia bleef staan.

Hij keek lange tijd zwijgend naar het water.

Toen bukte hij zich.

Hij liet zijn vingers door de rivier glijden.

“Bijzonder...”

fluisterde hij.

Elisa keek hem vragend aan.

“Wat is bijzonder?”

“Dat een rivier nooit hetzelfde water draagt...”

“...en toch altijd dezelfde rivier blijft.”

Hij glimlachte.

“Zo is Gods Koninkrijk ook.”

“Generaties komen.”

“Generaties gaan.”

“Maar God blijft Dezelfde.”

Elia maakte de gesp van zijn mantel los.

Hij hield hem even in zijn handen.

Wat was deze oude mantel allemaal getuige geweest.

Hij zag de beek Kerit weer voor zich.

De raven.

De weduwe.

De jongen die weer leefde.

De Karmel.

De regen.

De bremstruik.

De Horeb.

Elisa.

Het leek alsof heel zijn leven in de plooien van deze eenvoudige mantel verborgen lag.

Hij glimlachte.

“Wat vreemd.”

“Wat dan?”

“Ik dacht vroeger dat deze mantel mij tot profeet maakte.”

Hij streek langzaam over de verweerde stof.

“Nu weet ik...”

“...dat God zelfs zonder deze mantel God gebleven zou zijn.”

Hij rolde de mantel op.

Sloeg ermee op het water.

Meteen spleet de Jordaan uiteen.

Links en rechts ontstonden muren van water.

Een droog pad verscheen.

Elisa keek met open mond toe.

Toch keek Elia nauwelijks naar het wonder.

Wonderen waren niet langer het belangrijkste geworden.

Hij keek naar Degene Die het wonder deed.

Samen liepen zij naar de overkant.

Geen woord werd gesproken.

Alsof beiden voelden dat woorden hier te klein waren.

Aan de overzijde bleef Elia staan.

De wind streek zacht door het hoge gras.

Hij keek Elisa aan.

Lang.

Met vaderlijke liefde.

“Vraag.”

zei hij.

“Wat wil je dat ik je geef voordat ik wegga?”

Elisa keek naar de oude profeet.

Hij dacht aan alles wat hij had geleerd.

Aan de wonderen.

Aan de gesprekken.

Aan de stilte.

Aan de bremstruik.

Aan de Horeb.

Toen schudde hij langzaam zijn hoofd.

“Meester...”

“Vroeger had ik gevraagd om uw kracht.”

“Of om uw moed.”

“Nu vraag ik iets anders.”

Elia glimlachte.

“Wat dan?”

“Ik wil God leren kennen zoals u Hem aan het einde van uw leven hebt leren kennen.”

Er viel een lange stilte.

Toen vulden de ogen van Elia zich met tranen.

“Mijn jongen...”

zei hij zacht.

“Dat is een groter gebed dan je beseft.”

Hij legde zijn hand op Elisa's schouder.

“Want daarvoor moet God soms eerst alles afbreken waarop jij vertrouwt.”

Hij keek omhoog.

“Maar wanneer alleen God overblijft...”

“...ontdek je dat Hij altijd genoeg is.”

Plotseling veranderde de lucht.

Niet met geweld.

Maar alsof de schepping zelf haar adem inhield.

De vogels zwegen.

De wind ging liggen.

Zelfs de Jordaan leek rustiger te stromen.

Elia keek omhoog.

Hij glimlachte.

“Hij komt.”

Elisa voelde zijn hart bonzen.

“Wie?”

Elia antwoordde niet.

Zijn gezicht straalde.

Niet omdat er licht op viel.

Maar omdat er licht uit leek te komen.

Toen begon de hemel zich te openen.

Geen wolken die uiteengingen.

Geen donder.

Eerder alsof een onzichtbare sluier langzaam werd weggenomen.

Een wereld die altijd verborgen was geweest...

werd ineens zichtbaar.

Elisa zag licht.

Niet verblindend.

Warm.

Levend.

En midden in dat licht verschenen vurige paarden.

Niet wild.

Niet angstaanjagend.

Majestueus.

Hun manen leken uit goud en vuur geweven.

Daarachter reed een wagen.

Niet zoals aardse wagens.

Deze leek gemaakt van licht.

Van heerlijkheid.

Van een werkelijkheid waarvoor geen menselijke woorden bestaan.

De wagen kwam niet met geweld.

Hij daalde neer als een koning die zijn geliefde vriend komt ophalen.

Elia glimlachte.

Hij keek niet verbaasd.

Hij keek alsof hij eindelijk Iemand terugzag die hij zijn hele leven al had gekend.

Hij draaide zich nog één keer om naar Elisa.

“Vergeet nooit...”

zei hij zacht.

“...God is beter dan je ooit zult denken.”

Dat waren zijn laatste woorden.

Geen opdracht.

Geen bevel.

Geen profetie.
Alleen een getuigenis.
Toen kwamen de paarden tussen hen beiden.
Niet om Elisa weg te duwen.
Maar om Elia thuis te brengen.
De oude profeet zette één stap.
Nog één.
Hij leek lichter te worden.
Alsof de aarde hem langzaam losliet.
Zijn gezicht straalde.
Niet van triomf.
Maar van thuiskomen.
Elisa zag hoe zijn meester omhoog werd opgenomen.
Steeds hoger.
Steeds verder.
Tot het licht hem volledig omsloot.
Er was geen dood.
Geen afscheid zoals mensen dat kennen.
Alleen een thuiskomst.
De hemel had haar kind opgehaald.

Lange tijd bleef Elisa staan.
Hij hilde.
Niet omdat Elia verloren was.
Maar omdat liefde altijd huilt wanneer zij moet loslaten.
Toen dwarrelde langzaam iets naar beneden.
De mantel.
Hij viel precies voor Elisa's voeten.
Voorzichtig raapte hij hem op.
Hij drukte hem tegen zich aan.
Hij rook nog de geur van stof.
Van regen.
Van woestijn.
Van brood.
Van rook.
Van een lang leven met God.
Maar boven alles rook hij iets anders.
Genade.
Hij liep naar de Jordaan.
Het water stroomde weer zoals altijd.
Hij keek naar de hemel.
Toen naar de mantel.
Hij glimlachte.
“De God van Elia...”
fluisterde hij.
“...is ook mijn God.”

Hij sloeg met de mantel op het water.
Opnieuw spleet de rivier uiteen.
Maar Elisa glimlachte slechts.
Niet vanwege het wonder.
Hij wist inmiddels wat zijn meester hem had geleerd.
Het grootste wonder was nooit geweest dat water week.
Of vuur viel.
Of een wagen uit de hemel kwam.
Het grootste wonder was dat de God van hemel en aarde mensen liefheeft.
Zelfs wanneer zij onder een bremstruik liggen.
Zelfs wanneer zij Hem niet meer begrijpen.
Zelfs wanneer zij denken dat alles voorbij is.
Want Zijn trouw is groter dan onze twijfel.
Zijn liefde dieper dan onze wanhoop.
En Zijn genade reikt verder dan de verste woestijn.
Elisa keek nog één keer omhoog.
Toen begon hij te lopen.
Niet in de schaduw van Elia.
Maar in het licht van dezelfde God.
En ergens, ver boven de wolken, glimlachte een oude profeet.
Niet omdat zijn werk groot was geweest.
Maar omdat zijn God altijd groter was geweest dan hij ooit had durven dromen.

Hoofdstuk 22 De erfenis van de stilte

Vele jaren waren voorbijgegaan.

Elisa was oud geworden.

Zijn haar was wit.

Zijn handen droegen dezelfde diepe groeven die hij vroeger bij Elia had gezien.

Soms glimlachte hij daarom.

Hij begon steeds meer op zijn meester te lijken.

Niet alleen uiterlijk.

Ook van binnen.

Op een avond zat hij alleen voor zijn huis.

De zon zakte langzaam achter de heuvels van Samaria.

Kinderen speelden op het plein.

Hun gelach bracht hem terug naar een andere tijd.

Hij sloot zijn ogen.

En opnieuw zag hij de Jordaan.

De vurige wagen.

De oude mantel.

De glimlach van Elia.

In de jaren daarna had Elisa meer wonderen gezien dan hij ooit had durven dromen.

Hij had zieken genezen.

Water gezuiverd.

Mensen gevoed.

Doden opgewekt.

Soms fluisterden mensen:

“Elisa is zelfs groter dan Elia.”

Iedere keer wanneer hij dat hoorde, glimlachte hij verdrietig.

Zij begrepen het niet.

Wonderen zijn geen maat voor geestelijke volwassenheid.

Hij wist inmiddels wat werkelijk groot was.

Niet vuur.

Niet macht.

Niet wonderen.

Maar een mens die geleerd heeft God te vertrouwen wanneer alles donker wordt.

Hij dacht terug aan de laatste woorden van zijn meester.

“God is beter dan je ooit zult denken.”

Jarenlang had hij die woorden overdacht.

Aanvankelijk had hij gedacht dat Elia daarmee Gods macht bedoelde.

Later dacht hij dat hij Gods trouw bedoelde.

Maar nu...

nu hij zelf oud geworden was...

begon hij het werkelijk te begrijpen.

God is beter dan wij denken...

omdat Hij ons nooit liefheeft vanwege onze prestaties.

Hij houdt van ons...

voordat wij iets voor Hem hebben gedaan.

En Hij blijft van ons houden...

wanneer wij niets meer kunnen doen.

Op dat moment kwam een jonge leerling naast hem zitten.

“Meester...”

vroeg de jongen.

“Mag ik u iets vragen?”

Elisa glimlachte.

“Natuurlijk.”

“Wat was het grootste wonder dat u ooit hebt gezien?”

De jongen verwachtte waarschijnlijk een indrukwekkend verhaal.

Over Naäman.

Over de Jordaan.

Over de dode die weer leefde.

Maar Elisa keek zwijgend naar de ondergaande zon.

“Het grootste wonder...”

zei hij langzaam.

“...heb ik nooit met mijn ogen gezien.”

De jongen keek verbaasd.

“Niet?”

“Nee.”

“Het grootste wonder was...”

“...dat God een uitgeputte profeet niet heeft opgegeven.”

De jongen fronste zijn wenkbrauwen.

“Maar iedereen vertelt over de Karmel.”

“En over de vurige wagen.”

Elisa knikte.

“Dat zijn prachtige verhalen.”

“Maar zij vertellen niet het hele verhaal.”

Hij keek de jongen ernstig aan.

“Weet je waar God mijn meester werkelijk veranderde?”

De jongen schudde zijn hoofd.

“Onder een bremstruik.”

“En later...”

“...in een grot.”

Hij vertelde voor het eerst het hele verhaal.

Over de vlucht.

Over de wanhoop.

Over het brood.

Over de stilte.

Over de fluistering.

De jongen luisterde ademloos.

“Was Elia werkelijk zo moedeloos?”

“Ja.”

“En gebruikte God hem daarna nog?”

Elisa glimlachte.

“Meer dan ooit.”

De jongen keek lange tijd voor zich uit.

Toen vroeg hij zacht:

“Waarom vertelt God dat eigenlijk in de Bijbel?”

Elisa dacht even na.

“Misschien...”

“...omdat wij allemaal ooit onze eigen bremstruik tegenkomen.”

Hij keek omhoog.

“En omdat God wil dat wij weten...”

“...dat Hij daar eerder aankomt dan wij.”

De avond viel.

De sterren verschenen één voor één.

Precies zoals vroeger.

Dezelfde hemel.

Dezelfde God.

Elisa dacht aan zijn meester.

Misschien wandelde hij nu werkelijk door de nieuwe schepping.

Misschien sprak hij met Mozes.

Met Abraham.

Misschien zag hij eindelijk alles wat hij op aarde nooit had begrepen.

Hij glimlachte.

Nee...

waarschijnlijk dacht Elia daar helemaal niet meer aan.

Want wanneer een mens eenmaal God ziet van aangezicht tot aangezicht...

verdwijnen de meeste waarom-vragen vanzelf.

Niet omdat alle antwoorden gegeven worden.

Maar omdat de Aanwezige Zelf voldoende blijkt te zijn.

Elisa stond langzaam op.

Hij keek nog één keer naar de hemel.

Toen fluisterde hij:

“Heere...”

“Dank U.”

“Dank U voor het vuur.”

“Dank U voor de regen.”

“Dank U voor de Jordaan.”

Hij zweeg even.

Toen glimlachte hij.

“Maar boven alles...”

“Dank U voor de bremstruik.”

Want daar...

waar een mens denkt dat zijn leven voorbij is...

begint God soms aan Zijn mooiste werk.

En zolang mensen dit verhaal blijven vertellen...

zal de profeet Elia blijven wijzen...

niet naar zichzelf...

maar naar de God Die mensen nooit loslaat.

Zelfs niet in de donkerste nacht.

Zelfs niet in de diepste woestijn.

Zelfs niet onder een eenzame bremstruik.

Want de God van Elia...

is nog altijd dezelfde.

Gisteren.

Vandaag.

En tot in eeuwigheid.

Nawoord **Wanneer God anders blijkt te zijn dan wij dachten**

Het verhaal van Elia is geen geschiedenis van een geloofsheld.

Het is het verhaal van een mens.

Juist daarom is het zo tijdloos.

Wanneer wij aan Elia denken, denken wij meestal aan de berg Karmel, aan het vuur uit de hemel of aan de vurige wagen die hem naar de hemel bracht. Maar de Bijbel besteedt minstens zoveel aandacht aan de dag waarop hij uitgeput onder een bremstruik lag en liever wilde sterven dan verder leven.

Waarom?

Omdat God blijkbaar niet alleen geïnteresseerd is in onze overwinningen, maar juist ook in onze kwetsbaarheid.

Misschien is de grootste vergissing die wij als gelovigen kunnen maken wel dat wij denken dat geestelijke volwassenheid betekent dat wij nooit meer moe worden, nooit meer twijfelen en nooit meer teleurgesteld raken.

Elia bewijst het tegendeel.

Hij had wonderen gezien die bijna niemand ooit heeft meegemaakt.

Hij had Gods stem gehoord.

Hij had vuur uit de hemel zien vallen.

En toch begreep hij God op een bepaald moment niet meer.

Daar begint voor veel mensen de echte geloofscrisis.

Niet wanneer zij gaan twijfelen aan het bestaan van God.

Maar wanneer zij God niet meer kunnen rijmen met hun eigen verwachtingen.

Wij hebben vaak een onuitgesproken beeld van hoe God zou moeten handelen.

Als ik trouw ben...

dan zal God dit doen.

Als ik bid...

dan zal Hij dat beantwoorden.

Als ik mij volledig inzet...

dan zal Hij mijn werk zegenen op de manier die ik verwacht.

Maar God laat Zich niet vangen in menselijke logica.

Hij is groter dan onze verwachtingen.

Dat is soms pijnlijk.

Want verwachtingen kunnen sterven.

Dromen kunnen instorten.

Projecten kunnen mislukken.

Mensen kunnen je verlaten.

Lichamelijke krachten kunnen afnemen.

Juist dan ontstaat de vraag die onder bijna iedere burn-out, geloofscrisis of depressie verborgen ligt:

“Wie is God nog, wanneer Hij niet doet wat ik had verwacht?”

Dat is de vraag waarmee Elia naar de Horeb ging.

Opvallend genoeg gaf God nauwelijks antwoord op zijn “waarom”.

Hij gaf Zichzelf.

Dat is een patroon dat je in de hele Bijbel tegenkomt.

Job kreeg uiteindelijk geen verklaring voor al zijn lijden.

Hij ontmoette God.

Mozes kreeg niet op al zijn vragen antwoord.

Hij ontmoette God.

De discipelen begrepen het kruis niet.

Pas later ontmoetten zij de opgestane Christus.

En Elia...

ontmoette God niet in het vuur.

Maar in de stilte.

Misschien is dat wel de belangrijkste les van zijn leven.

God verandert niet.

Maar onze manier waarop wij Hem leren kennen verandert voortdurend.

Er zijn tijden waarin Hij ons tegemoetkomt in spectaculaire wonderen.

Er zijn ook tijden waarin Hij ons alleen Zijn nabijheid geeft.

De eerste leren ons dat God almachtig is.

De tweede leren ons dat Hij Vader is.

Elia moest ontdekken dat Gods Koninkrijk niet op zijn schouders rustte.

Dat geldt ook voor ons.

Wij denken vaak dat alles van ons afhangt.

Onze bediening.

Ons gezin.

Onze gemeente.

Ons werk.

Onze boeken.

Onze toekomst.

Maar God vraagt nooit van mensen om de wereld te dragen.

Die plaats is al bezet.

Dat doet Christus.

Misschien is dat de reden waarom Jezus later zei:

“Kom naar Mij, allen die vermoeid en belast zijn...”

Niet:

“Kom eerst sterker worden.”

Niet:

“Los eerst je problemen op.”

Maar:

“Kom.”

Dat is precies wat God met Elia deed.

Hij nodigde hem uit.

Hij gaf hem brood.

Rust.

Water.

Een nieuwe blik op de werkelijkheid.

En daarna pas een nieuwe opdracht.

Ook daarin ligt een belangrijke les.

God gebruikt uitgeputte mensen niet omdat zij zo sterk zijn.

Hij gebruikt mensen die geleerd hebben afhankelijk te leven.

Misschien is dat uiteindelijk de grootste verandering in Elia.

Op de Karmel was hij vooral een profeet van vuur.

Na de Horeb werd hij een profeet van genade.

Zijn kracht lag niet langer in zijn onverzettelijkheid.

Maar in zijn afhankelijkheid.

Niet in zijn prestaties.

Maar in Gods trouw.

En misschien is dat wel de mooiste omschrijving van geestelijke volwassenheid.

Niet dat wij steeds sterker worden.

Maar dat wij steeds meer ontdekken dat God sterk genoeg is.

Daarom eindigt het verhaal van Elia ook niet onder de bremstruik.

En ook niet op de Horeb.

Het eindigt in de hemel.

De man die ooit bad om te mogen sterven...

werd uiteindelijk zonder te sterven door God thuisgebracht.

Alsof God daarmee nog één keer wilde zeggen:

“Elia, zelfs toen jij niet meer verder wilde, was Ik nog niet klaar met jouw leven.”

Dat is de hoop van dit verhaal.

Niet dat gelovigen nooit opgebrand raken.

Maar dat God mensen kan herstellen die zichzelf allang hebben opgegeven.

Hij doet dat soms langzaam.

Soms in stilte.

Soms met een eenvoudig stuk brood.

Maar altijd met dezelfde liefde.

Want de God van Elia leeft.

En Zijn zachte stem klinkt nog altijd.

Misschien zelfs terwijl jij dit leest.

EEN PROFETISCH LEVENSVERRHAAL

over geloof, twijfel, genade en Gods onverwoestbare liefde.

Elia zag het vuur uit de hemel vallen.
Hij trotseerde koningen en profeten.
Hij bad, hij vocht, hij overwon.
Maar kort daarna vluchtte hij –
gebroken, uitgeput en verlangend naar de dood.

*Hoe kan iemand die zulke grote wonderen
meemaakte, God toch kwijtraken?*

Dit boek neemt je mee op de indrukwekkende reis
van Elia: van de kracht van de Karmel naar de
diepte van de bremstruik, van uiterlijke overwinningen
naar innerlijke genezing.

Het is het verhaal van een profeet die leerde
dat Gods liefde niet afhankelijk is van prestaties,
maar van genade. En die ontdekte dat Gods stilte
niet leeg is, maar vol van Zijn aanwezigheid.

Een meeslepende roman over geloof en twijfel,
worsteling en rust, roeping en herstel.
Voor iedereen die ooit het gevoel had God
niet meer te begrijpen.

*“Niet het vuur veranderde Elia’s hart,
maar de fluistering in de stilte.”*

GERARD FELLER

is auteur, spreker en docent.
Zijn passie is om Bijbelse waarheden
op een eigentijdse en begrijpelijke
manier te vertalen naar het dagelijks
leven. Met zijn boeken wil hij mensen
bemoedigen, toerusten en inspireren
om Gods liefde persoonlijk te ervaren.

Boeken die raken. Waarheid die bevrijdt.

complementaire-gezondheid.nl

